

Ta godt vare på meg.
Jeg er den siste vi
har.

Master of Management
BI Senter for lederutdanning
Studiehåndbok 1995-96

BI

Studiehåndbok 1995–96

Master of Management

BI

Utgitt av: BI Senter for lederutdanning
Layout: Kirsti V. Nodeland, Grafisk avdeling BI
Redaktør: Svein Kristiansen, BI Senter for lederutdanning
Redaksjonen avsluttet: 15. september 1995
Trykket hos: GCS

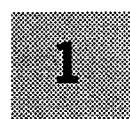
Innhold

Innholdsfortegnelse/innledning	1
BI Stiftelsen	2
Studieadministrativ informasjon	3
Master of Management studiet 1995-96/Timeplan	4
Reglementer	5
BIs vitenskapelige personale	6

Innhold

Kapittel 1	Innholdsfortegnelse	4
	Undervisningskalender	7
	Velkommen til BI Senter for lederutdanning	8
Kapittel 2	BI Stiftelsen	9
	Studietilbud studieåret 1995-96	10
	BI Stiftelsens strategi for perioden 1995-2000	11
	- Visjon	11
	- Veien mot årtusenskiftet	11
	BI Stiftelsen – en nasjonal institusjon	11
	- Handelshøyskolen BI	11
	- BI Senter for lederutdanning	11
	- BI Høyskolene	12
	- Norges Markedshøyskole	12
	- Bankakademiet (BA)	12
	- BI Fjernundervisning	12
	De vitenskapelige instituttene	12
	BIs samarbeidspartnere	13
	Internasjonale samarbeidspartnere	13
	BI Stiftelsens styringsorganer	14
	- Stiftelsens styre	14
	- Daglig ledelse	14
	- Instituttsjefer	14
Kapittel 3	Studieadministrativ informasjon	15
	Diverse opplysninger	16
	- Informasjon	16
	- Studieveiledning	16
	- Studiekort	16
	- Navneendring/Adresseendring	16
	Studieutgifter	16
	- Studieavgifter for Management programmer 1995-96	16
	Statens lånekasse for utdanning	17
	Samarbeidende bokhandlere	17
	Bibliotektenester	17
	Ekeberg som studiested	17
	Viktige opplysninger om eksamen	18
	- Hjelpemidler til eksamen	18
	- Rettledning for løsning og innlevering av hjemmmeeksamener,	

prosjekt- og fagoppgaver	19
- Retningslinjer for endring av kurskoder	19
Eksamensplan for BI Senter for lederutdanning	
studieåret 1995-96	19
- Retningslinjer for kontinuasjonseksamener	19
Eksamenspåmelding	20
- Automatisk påmelding til eksamen	20
- Krav til utenrikseksamener	20
- Forlenget tid til eksamen	20
- Sykdom i forbindelse med eksamen	20
Televoice/karakterutskrift med sensur	21
- Sensurbegrunnelse og klage på sensur	21
- Prosedyre for muntlig sensurbegrunnelse for studenter ved BI Senter for lederutdanning	21
Vitnemål	22
- Automatisk utstedt vitnemål	22
- Nytt vitnemål	22
Master of Management Society	22
 Kapittel 4 Master of Management programmer	23
Innledning.....	24
Obligatorisk Intensivprogram	26
Dialogmarkedsføring	29
Elektrisitetsøkonomi og administrasjon.....	32
Endringsledelse	33
Informasjonsledelse	35
Innkjøp og forsyningsledelse for privat og offentlig sektor	37
International Business Communication	39
International Business Management.....	41
International Marketing Plan.....	44
Investering og finansiering	47
Kompetansestyring og kompetanseøkonomi	48
Logistikk	50
Markedsføringsledelse	52
Markedskommunikasjon	54
Norge i Europa	55
Omstillingsbehov og ledelsesutfordringer i offentlig sektor	57
Operasjonell revisjon og administrativ kvalitetssikring	58
Problemløsningspsykologi og beslutningsadferd.....	60
Prosjektledelse	62
Samspill og ledelse.....	64

		Service Management	66
		Strategisk ledelse	68
		Strategisk personalledelse	70
		Timeplan	72
Kapittel	5	Reglementer	77
		Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen	78
		Eksamensforskrifter ved BI Senter for lederutdanning	82
		Opptaksforskrifter for Master of Management	86
Kapittel	6	BIs vitenskapelige personale	87
		BIs vitenskapelige personale pr. 31. august 1995	88

UNDERVISNINGSKALENDER

Undervisningskalenderen er veiledende og skal vise aktuelle datoer for deltakere på Management programmer. Fullstendig timeplan for de enkelte programmene finnes i kapittel 4.

1

Høst 1995

Uke 34	Oppstart:	Markedsføringsledelse - Trondheim (25.8)
Uke 35	Oppstart:	Intensivprogrammet (28.-29.8)
Uke 35	Oppstart:	Endringsledelse (30.8), Innkjøp og forsyningsledelse i offentlig og privat sektor (30.8)
Uke 36	Oppstart:	Samspill og ledelse - Ekeberg (4.9), Kompetansestyring (6.9), Markedskommunikasjon (7.9)
Uke 37	Oppstart:	Investering og finansiering (11.9), Operasjonell revisjon (13.9) og Samspill og ledelse - Stavanger (11.9)
Uke 38	Oppstart:	Prosjektledelse - Ekeberg, Problemløsningspsykologi og delprogram International Business Foundation (alle 20.9)
Uke 39	Oppstart:	Informasjonsledelse (27.9), Logistikk (27.9), Strategisk personalledelse - Ekeberg (27.9) og Strategisk ledelse - Stavanger (27.9)
Uke 40	Oppstart:	Strategisk ledelse - Ekeberg (4.10) og Prosjektledelse - Bergen (5.10)
Uke 41	Oppstart:	Elektrisitetsøkonomi (11.10), Strategisk personalledelse - Trondheim (11.10) og delprogram Markedsføring (12.10)
Uke 43	Oppstart:	Omstillingsbehov i offentlig sektor (26.10).
Uke 44-46		Modul I Intensivprogrammet
Uke 47	Oppstart:	Norge i Europa (20.11)
Uke 47-50		Eksamen/innlevering av prosjektoppgave for delprogrammer
Uke 51-52		Juleferie

Vår 1996

Uke 2	Oppstart etter juleferie
Uke 3	Oppstart: Delprogram Service ledelse (18.1)
Uke 4	Oppstart: Delprogrammene Dialogmarkedsføring (25.1) og International Management and International Corporate Strategy (24.1)
Uke 5	Oppstart: Delprogram International Market Research and Marketing Plan (31.1)
Uke 6	Sensur pr datapost nov./des. eksamen 1995 (7.2)
Uke 8	Frist for anmodning om sensurbegrunnelse for nov./des. eksamen 1995 (21.2)
Uke 9-11	Modul II Intensivprogrammet
Uke 14	Påskeferie
Uke 22	Siste undervisninguke
Mai-juni	Innlevering av prosjektoppgave og eksamen
August	Sensur pr datapost mai/juni eksamen (8.8)
August	Frist for anmodning om sensurbegrunnelse for mai/juni eksamen 1996 (22.8)

Det tas forbehold om eventuelle endringer.

1

Velkommen til BI Senter for lederutdanning

Vi lever i et samfunn i rask endring. Vi ser at kunnskap foreldes og kontinuerlig må fornyes. Dette krever at vi stadig må tilegne oss ny kunnskap for å holde oss ajour. Imidlertid finner de fleste av oss det svært vanskelig å avbryte en yrkeskarriere for å bli heltidstudent. Derfor er vi ved BI Senter for lederutdanning glad for å kunne tilby Master of Management studiet og de underliggende Management Programmene. Dette studiekonseptet er spesielt utviklet med tanke på dere som ønsker å kombinere høyere utdanning med fullt arbeid.

I tillegg til studiets fleksible gjennomføringsform er det et faktum at veksling mellom teori og praksis øker læringseffekten. Samtidig kan det skapes nyttige nettverk i et voksent studentmiljø med deltakere fra ulike bransjer og organisasjoner.

BI tilbød de første Management Programmene i 1992. I april 1995 graduerte det første kullet fra Master of Management. Interessen for studiet har steget fra år til år, -noe som vil ha stor betydning for å øke kjennskapen til Master of Management-graden. I dag har vi ca. 700 deltidsstudenter knyttet til Management Programmene og Master of Management. I tillegg har vi alle de som deltar i våre bedriftsinterne programmer, -tilknyttet BIs nettverk for privat næringsliv og offentlig sektor.

BI Senter for lederutdanning holder til i de ørverdige lokalene som tidligere var Oslos gamle sjømannsskole. Bygget ble reist i 1917 og har lange undervisningstradisjoner. Foruten den fantastiske utsikten er bygget interiørmessig kjent for sine særegne freskemalerier utført av maleren Per Krogh.

Gjennom byggets historiske tradisjoner og beliggenhet mener vi å ha det rette utgangspunkt for lederutdanning. Ledelse handler i de fleste sammenhenger om å kunne se helheter og sammenhenger, -stimulert av kreativitet, åpenhet og nye perspektiver. Vi håper at du gjennom dette studieåret vil hente den inspirasjonen det ligger i å kunne vende seg mot det akademiske, for i neste øyeblikk å kunne sanse fjorden og byen under oss.

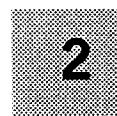
Vi ønsker deg velkommen og lykke til som student ved BI Senter for lederutdanning.

Med hilsen

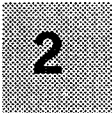
Anne Sovang Hoff
studiesjef

2 BI Stiftelsen

Studietilbud studieåret 1995-96	10
BI Stiftelsens strategi for perioden 1995-2000	11
- Visjon	11
- Veien mot årtusenskiftet	11
BI Stiftelsen – en nasjonal institusjon	11
- Handelshøyskolen BI	11
- BI Senter for lederutdanning	11
- BI Høyskolene	12
- Norges Markedshøyskole	12
- Bankakademiet (BA)	12
- BI Fjernundervisning	12
De vitenskapelige instituttene	12
BIs samarbeidspartnere	13
- Internasjonale samarbeidspartnere	13
BI Stiftelsens styringsorganer	14
- Stiftelsens styre	14
- Daglig ledelse	14
- Instituttsjefer	14

2

Grunnfag bedriftsøkonomi, grunnfag økonomi, høyskolekandidat, bankkandidat og bankøkonom tilbys også som fjernundervisning.

BI Stiftelsen

2

BI Stiftelsens strategi for perioden 1995 – 2000

Visjon

BI skal være en av de mest anerkjente vitenskapelige handelshøyskoler i Europa. Gjennom å utvikle og formidle kompetanse i partnerskap med næringsliv og forvaltning skal BI bygge bro mellom forskning, utdanning og arbeidsliv.

Veien mot årtusenskiftet

BI Stiftelsen har i de siste 10 årene blitt en betydelig aktør innenfor utdannings- og forskningssektoren i Norge og yter idag et viktig bidrag til samfunnet gjennom utvikling og formidling av kunnskap.

Over 88.000 nordmenn har tatt hele eller deler av sin utdanning ved BI Stiftelsen. BI har utdanningstilbud innenfor flere viktige samfunnssektorer i landet som eiendomsmegling, reiseliv, bankfag og kommuneøkonomi. I utviklingen av strategien for BI Stiftelsen mot år 2000, har det vært lagt spesiell vekt på å opprettholde og styrke samfunnsbidraget i årene som kommer.

BI Stiftelsen – en nasjonal institusjon

BI har siden etableringen i 1943 vokst fra å være en aftenskole med 44 studenter til å bli en av Norges største vitenskapelige utdanningsinstitusjoner, og hadde ved årsskiftet 1994/95 ca. 14.500 studenter. BI Stiftelsen har landets største vitenskapelige miljø innen fagområdene økonomi, markedsføring og administrasjon med 227 faglige medarbeidere, hvor av 136 er i vitenskapelige stillinger. I tillegg blir omlag 590 forelesere hentet inn fra næringsliv og forvaltning for faste undervisningsoppdrag. BI Stiftelsen er en privat, selveiende stiftelse som drives på not-for-profit basis.

BI Stiftelsen er organisert i tre studieenheter, fire vitenskapelige institutt og et forskningssenter i tillegg til fellesadministrasjonen:

Handelshøyskolen BI

har ansvaret for Stiftelsens master- og doktorgradsprogram, i tillegg til siviløkonom- og revisorstudiet. Handelshøyskolen BI er lokalisert til Sandvika utenfor Oslo, hvor også BIs vitenskapelige medarbeidere har sitt daglige virke. Her finner man også BI Hovedbiblioteket og det aktive Bedriftsøkonomisk Studentersamfund. BI Stiftelsens vitenskapelige personale, Forskningssenteret og fellesadministrasjonen benytter også Handelshøyskolen BI som enhetsnavn.

BI Senter for lederutdanning

tilbyr etter- og videreutdanning på høyt nivå gjennom bedriftsinterne kompetansehevingsprogram-

2

mer for næringsliv og offentlig forvaltning, Management programmer og Master of Management studiet på deltid. Første kull på Master of Management studiet var ferdige våren 1995.

Lærekreftene hentes fra Stiftelsens vitenskapelige personale, som gjennom forskning, undervisning og konsulentarbeid integrerer kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring. BI Senter for Lederutdanning har også det operative ansvaret for driften av de fleste av Stiftelsens partnernetter med næringslivet og offentlig sektor.

BI Høyskolene

er Stiftelsens landsdekkende undervisningsnett med 14 læresteder over hele landet i tillegg til fjernundervisningstilbud. Den fleksible strukturen gjør at studentene kan ta sin utdanning over lengre eller kortere tid, og de kan innenfor BI Stiftelsen også bygge på utdanningen helt frem til Master of Science-grad eller doktorgrad. Studietilbudet strekker seg fra grunnfag i bedriftsøkonomi til det treårige diplomøkonomstudiet. I tillegg tilbys bransjerettede, flerårige studier innen reiseliv, bankfag, kommuneøkonomi og eiendomsmegling. Enkelte av BI Høyskolene tilbyr også ett- til treårige nisjestudier innen markedsføring og markedskommunikasjon. Videre tilbys en rekke kurs og opplæringsprogrammer innen etter- og videreutdanning. Nytt innenfor dette området er BI Høyskolenes tilbud om kompetansehevingprogram for regnskapsførere. BI har utviklet og gjennomfører et studietilbud som tilfredsstiller myndighetenes krav til regnskapsførergodkjenning.

Norges Markedshøyskole (NMH) tilbyr studieopplegg som henter impulser både fra de tradisjonelle økonomisk-administrative fag og fra de samfunnsvitenskapelige fagdisipliner. Sivilmarkedsførerstudiet er en fireårig utdanning innen markedsføring, diplomeksportøkonomstudiet er internasjonalt rettet hvor de tre siste semestrene av den 3 1/2 årige utdanningen gjennomføres i utlandet. Videre tilbyr NMH studier av inntil tre års varighet innenfor markedsføring, internasjonalisering og ledelse; markedskommunikasjon og informasjon- og samfunnskontakt.

Faglig stab ved Norges Markedshøyskole er organisert under egen faglig rektor.

Bankakademiet (BA) tilbyr bransjerettede studier i bankfag på grunnfagsnivå og videre frem til titlene bankkandidat og diplomøkonom i bankfag. Utdanningen er tilrettelagt for deltidsstudier med fjernundervisning.

For å sikre at Bankakademiets studietilbud stadig er like aktuelt for bankene, er det opprettet et råd for bankstudier ved BI/Bankakademiet. Rådet er rådgivende i faglige spørsmål vedrørende bankstudier og har et flertall av representanter fra banknæringen.

BI Fjernundervisning tilbyr deler av BI Høyskolenes studietilbud; bedriftsøkonomstudiet og høyskolekandidatstudiet samt ledelsesprogrammer og bedriftsinterne programmer. Undervisningen er en moderne form for selvstudium, der studentene har kontakt med hverandre og med foreleser via datakonferanser.

Det blir arrangert samlinger der deltakerne får forelesninger og deltar i gruppearbeid. Både enkeltstudenter, næringsliv og offentlige etater benytter seg av denne ordningen.

De vitenskapelige instituttene

Det vitenskapelige personale har ansvaret for både forskningsprogrammene og det faglige innholdet i studiene som gjennomføres i BI Stiftelsen. For å oppnå størst mulig nytte for både BI og samfunnet er de faglige ansatte samlet i et kompetansemiljø ved Handelshøyskolen BI i Sandvika. Kompetansen blir formidlet gjennom Bls landsdekkende nett av høyskoler. Dette innebærer at alle studiene i BI Stiftelsen har sin basis i forskningsbasert kunnskap. Det er også Bls vitenskapelige personale som utvikler alle nye studieprogrammer innenfor BI Stiftelsen.

Bls vitenskapelige personale er organisert i fire institutter:

- Institutt for økonomi
- Institutt for organisasjon og ledelse
- Institutt for strategi, historie og språk
- Institutt for markedsføring og logistikk

2

Bls samarbeidspartnere

Gjennom ulike nettverk er mange av Norges viktigste industri-, handels- og tjenesteytende bedrifter knyttet opp til BI Stiftelsen i tosidige, forpliktende samarbeid. Sammen med Universitetet i Oslo har BI Stiftelsen i tillegg etablert partnerskap med åtte offentlige etater.

Nettverkene er etablert for oppnå et gjensidig berikende og langsiktig samarbeid innen livslang læring, forskning og utvikling. Samarbeidspartnerne nyter godt av den kompetanse Bls fagmiljø representerer, og Bls vitenskapelige personale får nær kontakt med de utfordringer som næringsliv og forvaltning står overfor. Dette bytte av kunnskap, erfaring og kompetanse bidrar til økt konkurransekraft for alle parter.

Det hele startet med at BI Stiftelsen i 1992 etablerte et unikt partnerskap med noen av Norges største konsern gjennom BI Partners.

Samarbeidet ble en gjensidig suksess, som resulterte i et tilsvarende konsept overfor litt mindre selskaper - BI Associates.

I dag har dette nettverket vokst til 45 næringslivspartnere og åtte partnerskap med offentlige etater, blant annet:

- BI Partners
- BI Associates
- BI Energy Partners
- BI Regional Partners ved BI Kristiansund

I tillegg har flere av BI Høyskolene etablert faglige råd hvor sentrale personer i regionalt næringsliv og forvaltning deltar.

Internasjonale samarbeidspartnere

Bls internasjonale nettverk ekspanderer stadig og omfatter nå omlag 100 skoler i Europa og USA. Samarbeidet omfatter blant annet studentutveksling og vitenskapelig samarbeid.

BI har idag flere engelskspråklige studietilbud og en voksende andel utenlandske studenter finner veien til BI eller The Norwegian School of Management som er Bls engelske navn.

BI Stiftelsen har også inngått et formelt samarbeid med Handelshøjskolen i København om doktorgradsstudier og undervisning.

BI Stiftelsens styringsorganer

Rektor Leif Frode Onarheim er Stiftelsens øverste leder. Rektor er underlagt Stiftelsens styre som består av ledende representanter fra næringslivet, offentlig forvaltning samt representanter for ansatte og studenter.

2

STIFTELSENS STYRE er BI Stiftelsens øverste organ. Det har fire eksterne og fire interne medlemmer.

Eksterne medlemmer

Tom Veierød, Kommunenes Sentralforbund (leder)
Kjell Vestberg, Dagligvareleverandørenes forening
Anne-Lise Bakken, Vision International
Ragnhild Sohlberg, Norsk Hydro

Interne medlemmer

Bjarne Ytterhus, vitensk. repr.
Bente Løwendahl, vitensk. repr.
Bente R. Andreassen, adm. representant
Egil Kvannli, studentrepr.

HØYSKOLESTYRET har ansvaret for BI Stiftelsens faglige utvikling, herunder godkjenning av fagplaner og ansettelse av vitenskapelig personell.

Leif Frode Onarheim, rektor (leder)
Rune Sørensen, prorektor
Pål Korsvold, Institutt I
Jan Grund, Institutt II
Torbjørn Sirevåg, Institutt III
Carl Arthur Solberg, Institutt IV
Johan Olaisen, NMH
Bjørn W. Åmundsen, BI Høyskolene

Arne Jon Isachsen, vitensk. repr.
Hans Mathias Thjømøe, vitensk. repr.
Dag Michalsen, vitensk. repr.
Rolv Petter Amdam, vitensk. repr.
Rigmor Christensen, adm. repr.
Torny Kjekstad, adm. repr.
Jon Morten Edminson, Studentrepr. BS
Petter Haneborg, Studentrepr. NBS
Tor Edvind T. Austad, Studentrepr. MØSS

KONTROLLKOMITEEN

skal følge opp styrets arbeid og påse at dette er i tråd med lover og regler, samt Stiftelsens egne vedtekter. Komiteen har tre medlemmer:

Erik Engebretsen
Hans Stenberg-Nilsen, advokat
Åge Danielsen, Statskonsult

LEDELSEN

Rektor Leif Frode Onarheim
Prorektor Rune Sørensen
Høgskoledirektør Bjørn R. Berntsen

Direktør Olav Digernes, Handelshøyskolen BI
Direktør Jens Petter Tøndel, BI Høyskolene/NMH
Direktør Egil Sandvik, BI Senter for lederutdanning
Professor Rolf Høyer, faglig rådgiver
Direktør Arne Bjerke, informasjon og markedsføring

Instituttssjefer

Institutt for økonomi:
Professor Pål Korsvold
Institutt for organisasjon og ledelse:
Professor Svein S. Andersen
Institutt for strategi, historie og språk:
Professor Torbjørn Sirevåg
Institutt for markedsføring og logistikk:
Førsteam. Carl Arthur Solberg
Norges Markedshøyskole:
Professor Johan Olaisen
Doktorgradsprogrammet:
Professor Fred Wenstøp (leder)

3 Studieadministrativ informasjon

Diverse opplysninger	16
- Informasjon	16
- Studieveiledning	16
- Studiekort	16
- Navneendring/Adresseendring	16
Studieutgifter	16
- Studieavgifter for Management programmene 1995-96	16
Statens lånekasse for utdanning	17
Samarbeidende bokhandlere	17
Bibliotektenester	17
Ekeberg som studiested	17
Viktige opplysninger om eksamen	18
- Hjelpemidler til eksamen	18
- Rettledning for løsning og innlevering av hjemmeeksamener, prosjekt- og fagoppgaver .	19
- Retningslinjer for endring av kurskoder	19
Eksamensplan for BI Senter for lederutdanning studieåret 1995-96	19
- Retningslinjer for kontinuasjonseksamener	19
Eksamenspåmelding	20
- Automatisk påmelding til eksamen	20
- Krav til utenrikseksamener	20
- Forlenget tid til eksamen	20
- Sykdom i forbindelse med eksamen	20
Televoice/karakterutskrift med sensur	21
- Sensurbegrunnelse og klage på sensur	21
- Prosedyre for muntlig sensurbegrunnelse for studenter ved BI Senter for lederutdanning	21
Vitnemål	22
- Automatisk utstedt vitnemål	22
- Nytt vitnemål	22
Master of Management Society	22

Studieadministrativ informasjon

Diverse opplysninger

I tillegg til opplysningene i dette kapitlet forutsettes det at studentene gjør seg kjent med gjeldende reglementer ved BI Stiftelsen slik disse står oppført i eget kapittel i studiehåndboken.

Informasjon

3

Med hensyn til at Master of Management er et deltidsstudie blir all studieadministrativ informasjon gitt ved brev til den enkelte. NB! Husk å melde om adresseforandringer.

Studieveiledning

Studiehåndboken skal gi studentene generell informasjon i forbindelse med gjennomføring av studieopplegget. Imidlertid er studentene velkommen til å drøfte studieopplegg, videreutdanning m.m. med studieveilederne ved de enkelte studiesteder.

Studiekort

Studiekort fås ved henvendelse til sekretariatet på studiestedet. Studentene må medbringe legitimasjon og bilde. Studenter som tar et Management-program (10 vekttall) pr. år regnes som deltids studenter og studiekortet vil følgelig ikke gi reisemoderasjon.

Studiekort er kun gyldig med kvittering for betalt studieavgift.

Studenter som strekker studiet utover den normerte studietid, vil få studiekort utstedt i samsvar med frister for forlenget studietid.

Navneendring/Adresseendring

Ved navneendringer må navneendringsbevis vedlegges.

Studentene plikter å melde fra om adresseendring, dersom studieinformasjon, melding om eksamenspåmelding o.l. skal komme frem til studenten i rett tid. NB! Oppgi alltid registreringsnummer ved henvendelse til BI.

Studieutgifter

Studenter må betale studieavgifter for studiets ordinære antall semestre. Utgifter til bøker, annet undervisningsmaterieell og eventuelle studiereiser etc. må betales i tillegg. Se forøvrig Studieforskrifter.

Studieavgifter for Master of Management-programmer

Studieavgiften for et Management programmene (10 vekttall) er for studieåret 95/96 kr 27.000,-. Unntak er programmet i Prosjektledelse og det obligatoriske Intensivprogrammet hvor prisen er hhv. kr 28.000,- og kr 38.000,-. For delprogrammer (5 vekttall) som tas enkeltvis er prisen kr 17.000,-. For programmer som går over et år, skjer innbetalingen i to deler; ved studiestart og i januar 1996. Faktura sendes automatisk av BI.

Studieavgiften inkluderer ordinær eksamen (skriftlig og prosjektoppgave), samt en eventuell kontinuasjons-eksamen ved neste ordinære gjennomføring av eksamen. Ønsker en å ta eksamen to år etter ordinær eksamen kreves eksamensavgift pr vekttall tilsvarende BI Stiftelsens avgift, for studieåret 95/96 kr 320,-. Utover disse to årene kreves det full studieavgift for å gjennomføre eksamen.

Det tas forbehold om endringer i ovennevnte opplysninger.

Statens lånekaske for utdanning

Studiet er foreløpig ikke offentlig godkjent og gir derfor ikke rett til støtte/lån fra Statens lånekaske for utdanning. BI har sendt søknad om godkjenning og venter svar fra Kirke- utdanning- og forskningsdepartementet.

Samarbeidende bokhandlere

Ved hver programstart utarbeider Juul Møller en bokliste for hvert program. Disse listene bygger på kursbeskrivelser og inneholder kun bøker som er oppgitt i disse. Hensikten er å lette litteraturoversikten for den enkelte student, samt å gjøre ekspedisjonen enklere for bokhandelen. Boklisten kan også brukes som bestillingsliste for den som måtte ønske dette (se forøvrig veiledning på boklisten). De samarbeidende bokhandlerne har ansvaret for å ha pensumlitteratur og alternativ litteratur til BIs ulike studier, kurs og forkurs.

Oslo

Juul Møller A/S, Nedre Slottsgate 11, 0157 Oslo. Telefon 22 41 19 00

Bergen

Melvær A/S, Galleriet, Torgalmenningen 8, 5014 Bergen. Telefon: 55 32 17 90

Stavanger

Berge Libris, Prostebakken 3, 4000 Stavanger. Telefon: 51 89 52 50.

Trondheim

Walseth Bokhandel A/S, Sverresgt. 10B, 7013 Trondheim. Telefon: 73 53 12 60

Filial: BI Trondheim. Telefon: 72 88 77 05

Bibliotek tjenester

De fleste av BI Høyskolene har samarbeidsavtaler med lokale bibliotek for bibliotek tjenester til BI Høyskolenes studenter. Denne tjenesten inkluderer også bestillinger av lån og kopi av artikler fra andre bibliotek.

Alle BI Høyskolene er koblet opp mot BIBSYS, litteraturdatabasen som omfatter BI Bibliotekenes samlinger samt samlingene ved universitetene og de fleste vitenskapelige høyskolene i Norge. Hver høyskole har egen BIBSYS-terminal som er tilgjengelig for studentenes egen søking, og litteraturen kan bestilles via det lokale bibliotek med samarbeidsavtale. I tillegg er også BI Hovedbiblioteket i Sandvika og BI Biblioteket - NMH tilgjengelige for henvendelser.

Nørmere informasjon om lokal bibliotekordning fås ved den enkelte høyskole. Det er ikke et eget bibliotek på Ekeberg, men studenter ved Management-programmene på Ekeberg kan alternativt bruke biblioteket på BI Oslo/NMH (Schous plass) eller BI Sandvika. Ta med studiekort.

Ekeberg som studiested

BI Senter for lederutdanning er lokalisert i Karlsborgveien 4, Ekeberg, for mange kjent som Sjømannsskolen. Senteret ligger plassert i Ekebergåsen med utsikt over byen og indre Oslofjord. Bygningen har lange tradisjoner som undervisningslokaler og ble oppført i 1917 for Oslo Sjømannsskole. I 1990 var bygget gjenstand for omfattende ombygninger til et moderne studiesenter og inneholder grupperom og auditorier fra 3-300 personer. I 1. etasje er det kantine som leies ut til forskjellige arrangementer. Det kan være arrangementer som julebord, bryllup, konfirmasjon, konferanser utstillinger osv.

Ved adkomst gjennom hovedinngang ligger resepsjonen på venstre hånd, hvor det er gardero-

be. Undervisningen skjer i hovedsak i andre, tredje og fjerde etasje og ved trappen i første etasje er det slått opp skilt som viser kurs/programnavn og romnummer. Det er også skilt i hver etasje og ved rommene. Grupperom ligger i de nevnte etasjer, samt i tre av tårnene.

På baksiden ved kantinen er det heis.

I andre og fjerde etasje er det telefon hvor en kan bruke telekort. Telekort kan kjøpes i resepsjonen. Ved kantinen er det et myntapperat. Kopimaskin er tilgjengelig i 2 etasje, hvor det også er et pauserom med brusautomat og dagens Aftenposten, Dagens Næringsliv og noen andre tidsskrifter. Inngående beskjeder kan tas av programkoordinator eller sentralbordet. Beskjeder henges opp utenfor undervisningsrommet.

Adkomst til BI Senter for lederutdanning kan skje ved trikk nr 18 og 19 fra sentrum til Sjømannsskolen holdeplass. Turen tar ca 10 minutter og det går 6-8 trikker i timen. Adkomst med bil kan være vanskelig på grunn av store omlegginger av trafikken ved gamlebyen. Derfor er denne beskrivelsen med forbehold.

Pr ultimo august 1995 gjelder følgende beskrivelse. Hovedregelen blir å følge skilting til Nordstrand med utgangspunkt i Bispelokket (trafikkmaskinen/rundkjøring ved Oslo Sentralstasjon som knytter E18 og Rv 4 til Gjørvik sammen). NB! Det vil si at en ikke følger skiltingen til Ekeberg.

Ved adkomst fra Drammen/Moss/Hamar; sving av E18 ved avkjøring til Sentralstasjonen Sør/Gjøvik, kjør av rundkjøringen/Bispelokket mot Nordstrand. Følg videre skilting til Nordstrand og du vil få BI Senter for lederutdanning på din høyre side når du kommer opp i Ekebergåsen på vei mot Nordstrand.

Vi anbefaler å bruke kollektiv transport da har begrenset med parkeringsplasser.

Første dagen på programmet samles deltakerne til en generell gjennomgang av studiet/programmet ved Studiesjef, Programkoordinator, og Fagansvarlig. Det gis enkel servering og det deles ut permer m/penn og ark før undervisningen starter.

To ganger daglig (kl. 1000 og 1400) serveres det te/kaffe utenfor undervisningsrommet i tillegg til muligheten til å kjøpe te/kaffe og andre forfriskninger i kantinen. Middag kan kjøpes i kantinen og bør bestilles før kl. 1300 samme dag.

BI tar forbehold om overnevnte opplysninger.

Viktige opplysninger om eksamen

Hjelpemidler til eksamen

Eventuelle tillatte hjelpemidler under skriftlig eksamen fremgår av kursbeskrivelsen i det enkelte program.

Ingen hjelpemidler tillatt

betyr at det kun er tillatt med skrivesaker, dersom annet ikke er spesifisert i kursbeskrivelsen.

Alle hjelpemidler tillatt

betyr at det er lov å ha med alt av skriftlig materiell som bøker, notater o.l. Alle hjelpemidler innbefatter også lommekalkulator. Lommekalkulatoren kan være programmerbar, men må ikke vise mer enn 160 tegn, tekst eller tall på skjerm/display. Den må være batteridrevet og ikke ha skriveenhet. Den må ikke forstyrre andre studenter med pipelyd o.l.

Kalkulatorens bruksanvisning er kun tillatt brukt når alle hjelpemidler er tillatt.

Rettledning for løsning og innlevering av hjemmeeksamener, prosjekt- og fagoppgaver.

- Studentene skal dokumentere evne til å anvende teori på teoretiske eller praktiske problemstillinger.
- Studentene skal dokumentere evne til å skrive et arbeide som tilfredsstiller vanlige akademiske krav til innhold og form.

Formelle krav

Besvarelsen skal innleveres fast innsatt i mappe og i to eksemplarer. Besvarelsens forside skal inneholde de opplysninger som er angitt i oppgavesettet. Egenerklæringen som følger oppgavesettet skal leveres inn sammen med besvarelsen. Besvarelsen skal kun leveres ved ett studiested. Besvarelsen må være BI i hende innen angitt tidsfrist. Telefax kan ikke benyttes. For sent innleverte besvarelser vil normalt ikke bli sensurert. Kandidaten(e) kan ikke regne med å få besvarelsen tilbake.

3

Innholdsmessige krav – formål

Oppgavene kan løses individuelt, men det oppfordres til at studentene samarbeider i grupper. Det er imidlertid ikke tillatt for flere grupper å samarbeide, da dette betraktes som fusk eller forsøk på fusk og rammes av Eksamensforskriften § 2.7. Oppdages det noen form for fusk, for eksempel avskrift av andres oppgaver, kilder uten kildehenvisninger eller direkte «lån» av hele oppgaver skrevet tidligere, er dette å betrakte som fusk ved eksamen.

Retningslinjer for endring av kurskoder

Høyskolerådet vedtok 13. mai 1991 følgende retningslinjer for endring av kurskoder.

Endring av kurskode skjer når:

- kursinnhold og/eller målformulering er vesentlig endret
- vekttall er endret
- nytt kurs innføres.

Endring av kurskode skjer ikke automatisk når:

- obligatorisk litteratur endres
- hjelpemidler til eksamen endres
- kursinnhold og/eller målformuleringer justeres
- eksamensform endres.

For studentene betyr dette at de alltid må lese kursbeskrivelsen(e) som gjelder for eksamen det semesteret – studieåret – eksamen skal avlegges.

Eksamensplan for BI Senter for lederutdanning studieåret 1995-96

Vi gjør oppmerksom på at det foran hver eksamensperiode vil bli sendt ut oversikt over eksamen.

Retningslinjer for kontinuasjonseksamener

Følgende retningslinjer ble vedtatt i Høyskolerådet 13. mai 1991:

Kontinuasjonseksamener avholdes normalt ved neste ordinære eksamen i det enkelte kurs.

Eventuelle ekstraordinære kontinuasjonseksamener i påfølgende semester besluttet av Undervisningsutvalget BI-LU etter at uttalelse er innhentet fra fagansvarlig.

Se for øvrig Studieforskrifter ved BI Stiftelsen.

Eksamenspåmelding

Automatisk påmelding til eksamen

Studieavgiften inkluderer eksamen for de program som følges i studieåret 1995/96. Studentene blir automatisk påmeldt til eksamen i programmet(ene) som følges..

Dersom studenten ønsker å endre på sin eksamensplan, må han/hun henvende seg til sitt studieested innen uke 40 i høstsemesteret og uke 10 i vårsemesteret. Dette gjelder enten man ønsker å utsette eksamen eller endre eksamenssted.

Ønske om endringer etter at påmeldingsperioden er utløpt kan ikke tas til følge.

3

Krav til utenrikseksamener

Studenter ved BI Høyskolene som ønsker å avlegge eksamen i utlandet, må betale et administrasjonsgebyr på kr 300,- pr. eksamen.

For eksamener som finner sted i utlandet, gjelder spesielt:

- Eksamen skal finne sted ved en norsk ambassade/konsulat.
- Den administrativt ansvarlige må kunne snakke og lese norsk. Dette krav er begrunnet med at den eksamensansvarlige må kunne kontrollere at det kun benyttes tillatte hjelpemidler og at eventuelle notater i disse er lovlige.
- Studenten må selv kontakte ambassaden eller konsulatet for å få en skriftlig bekreftelse av den som påtar seg ansvaret for gjennomføringen av eksamen. Denne bekreftelsen sendes Eksamenskontoret sammen med påmelding til eksamen. Uten denne bekreftelsen vil eksamensoppgaven ikke bli sendt.
- Selvom det er tidsforskjell mellom norsk og utenlandsk tid, skal eksamen i utlandet alltid avholdes til samme tid som i Norge. Hvis dette ikke er mulig, skal eksamen i utlandet avholdes senere enn i Norge.

Forlenget tid til eksamen

Det vises til Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen og til Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole, § 1.5.

Forlenget tid:

Ved fem timers eksamen gis 1 time i tillegg
 Ved fire timers eksamen gis 45 minutter i tillegg
 Ved tre timers eksamen gis 30 minutter i tillegg

Det gis ikke forlenget tid ved hjemmeeksamen, fagoppgave eller prosjektarbeid.

Utlendinger med manglende norskkunnskaper får ikke forlenget tid, men har anledning til å levere sin besvarelse på engelsk. (Eksamenskontoret må få beskjed). Norsk-norsk ordbok er tillatt.

Det benyttes eget skjema for søknad om forlenget tid til eksamen.

Sykdom i forbindelse med eksamen

Studenter som ved sykdom ikke kan gå opp til eksamen, kan søke om å få gå opp til påfølgende eksamen når legeattest/sykemelding foreligger.

Skriftlig søknad vedlagt legeattest/sykemelding sendes ditt studieested. I søknaden må det tydelig fremkomme hvilken eksamen det gjelder(kurskode og kursbetegnelse), studentens registreringsnummer og studiumkode.

Frist for søknad :

For eksamen i høstsemesteret : 20. januar

For eksamen i vårsemesteret : 01. juli

Televoice/karakterutskrift med sensur

Sensur vil bli offentliggjort fortløpende ved hjelp av Televoice. Televoice er en talende datamaskin som man kommer i kontakt med ved å ringe telefon 67 54 00 00.

Ved hjelp av en tone-signaliserende telefon med «firkanttast» kan man her oppgi sitt registreringsnummer og få opplyst alle karakterer som er kommet inn uansett studium.

Det understrekes at opplysninger om sensur ikke blir gitt på telefonhenvendelser til BI.

Etter hver eksamensperiode vil studentene automatisk motta en karakterutskrift (datapost) som viser resultater oppnådd etter sensur. Dataposten går ut to ganger pr. år.

Karakterutskriften vil alltid vise alle resultater oppnådd innen et studium, både beståtte og ikke beståtte eksamener.

Offentliggjøring av sensur for desember/januar-eksamener og for mai/juni-eksamener – se undervisningskalender.

Studentene er selv ansvarlige for å kontrollere at de opplysninger som fremkommer på karakterutskriften er korrekte. Skulle studentene oppdage feil eller mangler på sin utskrift, må sekretariatet på studiestedet eller Eksamenskontoret ved Handelshøyskolen BI kontaktes.

Vi gjør oppmerksom på at kandidater som møter til eksamen, men trekker seg fra denne, vil få karakteren Ikke Bestått (IB) på sin besvarelse.

3

Sensurbegrunnelse og klage på sensur

De alminnelige reglene for klage på sensur (sensurbegrunnelse) og omsensur dekkes av: Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen, Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole og Forskrift om begrunnelse og klage ved universitets- og høyskoleeksamener.

Prosedyre for muntlig sensurbegrunnelse for studenter ved BI Senter for lederutdanning

1. Anmodning om sensurbegrunnelse

Skriftlig anmodning om sensurbegrunnelse (eget skjema) må leveres ved personlig fremmøte ved ditt studiested. Skjemaet for anmodning om sensurbegrunnelse må utfylles så fullstendig som mulig. Det er spesielt viktig at studenten påpeker hvilke forhold som tilsier at den oppnådde karakteren er feil.

En generell og ikke faglig begrunnet anmodning om sensurbegrunnelse vil bli avvist. Hvis anmodningen blir akseptert, får studenten avtale om samtale med sensor. Fristen for å anmode om sensurbegrunnelse er 2 – to – uker etter offentliggjøring av sensur.

2. Samtale med sensor – muntlig sensurbegrunnelse

Etter samtalen med sensor får studenten anmodningsskjemaet tilbake, datert og signert av sensor. Studenter som ikke møter til avtalt tid, anses å ha trukket anmodningen om sensurbegrunnelse tilbake.

3. Eventuelt krav om omsensur

Fristen for å kreve omsensur er 1 - én - uke etter at samtalen med sensor har funnet sted.

Dersom studenten etter å ha mottatt muntlig sensurbegrunnelse ønsker omsensur, må han/hun levere eller sende den rosa kopien av anmodningsskjemaet til sitt studiested.

Ved krav om omsensur må alle berørte studenter skrive under kravet og skjemaet fylles nøye ut med studentenes data.

Studentene bør merke seg at omsensur kan føre til en dårligere karakter enn den opprinnelige. Ny karakter er endelig.

Vitnemål

Det vises til Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen §§ 1 og 5.8.

Automatisk utstedt vitnemål

Kandidater får automatisk utstedt vitnemål ved fullført studium. Det forutsettes at kandidatene tilfredsstiller kravene i ovennevnte reglementer.

Nytt vitnemål

Ved tap av mottatt vitnemål kan studenten få kopi av arkivkopien på studiestedet. Ny original av vitnemålet kan utstedes. Kandidaten må da betale et administrasjonsgebyr på kr 500,-.

Master of Management Society

Kjære kommende "Master of Management Graduate"!

Ditt arbeid og strev mot et studiemål står foran en ny innspurt. Et strevsomt semester med en belønning i det fjerne. «Hva skjer så etter at jeg er ferdig som Master-student», vil du kanskje spørre deg selv. Et logisk spørsmål enten jobb og karriere er klarlagt eller ei.

De fleste vil nok ta sin egen stilling, posisjon og arbeidsoppgaver opp til vurdering etter avsluttet eksamen - i lys av de nylig tilegnede kunnskaper og Master-grad. Det sies jo at man er sin egen lykkes-smed, noe som du langt på vei beviser her med din utdanning. Lykken i denne sammenheng er jo et relativt begrep, i et spenn fra viten om din egen kompetanse og forståelse til ytre faktors oppfatning av en selv.

Uansett årsak til valget av din utdanning, vil en høy anseelse av studiet være interessant. Som en av det andre kullet som uteksamineres med tittelen «Master of Management», vil det hvile et visst ansvar for å få tittelen anerkjent, og du er ikke alene om dette.

I den hensikt å fremme «Master of Management» tittelen i norsk næringsliv og statlige organer, samt støtte og utvikle våre medlemmers personlige interesser og yrkesmessige preferanser, har vi dannet «Master of Management Society» eller også kjent som «Master of Management Graduate Association». Vi vil her søke å fremme våre medlemmers interesser innen forskjellige yrker og felt som korresponderer med fagområder fra vår felles Master-utdanning.

Vi vil arrangere felles arrangementer for å fremme felles interesser, hygge og knytte kontakter basert på kompetanse og karrieresituasjon. Dette innbefatter blant annet foredragsaftener med med interessante og aktuelle personer fra både privat og offentlig virksomhet, samt «nettverksmoduler» i weekender og generell medlemsinformasjon.

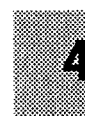
På vegne av foreningen ønsker jeg deg lykke til med avslutningen på ditt studium, og ønsker deg velkommen som medlem i interesse-foreningen «Master of Management Society».

Vennlig hilsen

Sven Tharaldsen
Chairman
MM-Society

4 Master of Management 1995-96

Innledning	24
Obligatorisk Intensivprogram	26
Dialogmarkedsføring	29
Elektrisitetsøkonomi og administrasjon	32
Endringsledelse	33
Informasjonsledelse	35
Innkjøp og forsyningsledelse for privat og offentlig sektor.....	37
International Business Communication.....	39
International Business Management	41
International Marketing Plan.....	44
Investering og finansiering.....	47
Kompetansestyring og kompetanseøkonomi.....	48
Logistikk	50
Markedsføringsledelse	52
Markedskommunikasjon.....	54
Norge i Europa	55
Omstillingsbehov og ledelsesutfordringer i offentlig sektor.....	57
Operasjonell revisjon og administrativ kvalitetssikring.....	58
Problemløsningspsykologi og beslutningsadferd	60
Prosjektledelse	62
Samspill og ledelse	64
Service Management	66
Strategisk ledelse	68
Strategisk personalledelse	70
Timeplan.....	72

Innledning

Master of Management graden (MM) bygger på tidligere avsluttet universitets- og høyskoleutdanning.

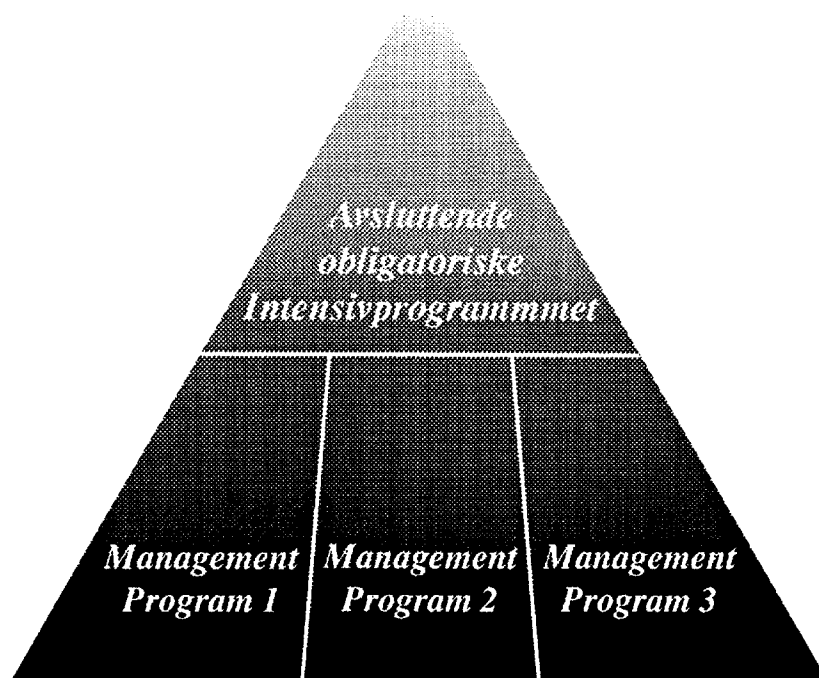
Studiet består av valgfrie, enkeltstående fordypningsenheter, Management programmer. MM oppnås ved å gjennomføre og bestå tre fritt valgte Management programmer samt gjennomføre og bestå et avsluttende obligatoriske program (Intensivprogrammet) med en gjennomsnittskarakter bedre enn 3,25. Ved konkurranse om plassene på Intensivprogrammet rangeres kandidatene etter tidligere oppnådde resultater på Management programmene.

Hvert program vektet med 10 vekttall slik at en fullstendig MM grad er vektet med 40 vekttall. Samtidig fungerer hvert Management program som et selvstendig studieprogram som avsluttes med en egen evaluering og bekreftes ved eget vitnemål.

Master of Management graden er til behandling for godkjenning hos Kirke-, undervisnings- og forskningsdepartementet. Det enkelte Management program består av gjennomsnittlig 150 timers undervisning som gjennomføres over ett år som en serie på 5 til 6 studiesamlinger. Programmene er basert på forelesninger, cases og gruppeøvelser. De aller fleste programmene evalueres gjennom en prosjektoppgave som kan skrives alene eller i gruppe på inntil tre personer. I tillegg avlegges en 5 timers skriftlig eksamen.

Søkere som ønsker å gjennomføre hele MM graden må fra tidligere ha en 3-årig universitets- eller høyskole utdanning. Søkere med 4-årige gradsrettede studier gis anledning til opptak direkte på Management program 2 i oppbygging til MM graden. Det legges vekt på at søkerne minimum har 4-års yrkeserfaring. Gjennomsnittsalder for deltakerne på Management programmene er 35 år, hvor de fleste har 10-12 års yrkespraksis.

(Se forøvrig Opptaksreglement kap.5)

I studieåret 95/96 tilbys i alt 23 Management programmer innenfor ulike ledelsesfag. Nye Management programmer utvikles hvert år i tilknytning til BI's vitenskapelige stabs forskningsinteresser og de forespørsler vi får fra våre oppdragsgivere og Partnere.

Porteføljen kan til en viss grad endres fra år til år.

BI utviklet Master of Management konseptet i 1992. BI er den første utdanningsinstitusjonen som introduserer Master of Management som etterutdanningskonsept og gradsgivende studium i Norge. Intensjonen med studiet er at det skal hvile på en akademisk plattform. Samtidig er det lagt vekt på å utforme studiet og strukturen for gjennomføring slik at det blir så praktisk som mulig og i samsvar med deltakeres og bedriftenes behov.

Master of Management koples til BI's tilbud av bedriftsinterne lederutdanningsprogram. Ansatte som har deltatt i slike bedriftsinterne Management programmer/ lederutdanningsprogrammer kan fortsette i oppbygningen av graden i de åpne Management programmene såfremt man kvalifiserer for opptak

Master for Management er organisatorisk knyttet til BI Senter for lederutdanning som er en integrert del av BI Stiftelsen. Til Master of Management er det knyttet en egen fagdirektør med spesielt ansvar for kvalitetssikring. Formelt kvalitetssikres programmene gjennom godkjenningsprosedyrer i BI's Høyskolestyre.

Obligatorisk Intensivprogrammet; Beslutningsorientert ledelse og kvalitetsledelse

Kurskoder: **MAN 9005 Prosjektoppgave**
 MAN 9195.01/02 Skriftlig eksamen I/II
 MAN 9295.01/02 Skriftlig eksamen III/IV

Fagansvarlige: Førsteamanuensis Johan From
 Professor Fred Wenstøp

Institutt: Organisasjon og ledelse og
 Strategi, historie og språk

Vekttall: 10

4

Programmets mål

Intensivprogrammet har som formål å gi Management kandidatene en felles avsluttende faglig integrasjon som bygger videre på Master of Management programmets største styrke, en omfattende individuell fordypning. Programet skal gi deltagerne et grunnlag for å kunne benytte de kunnskaper og ferdigheter som er bygget opp gjennom de enkelte Management Programmene i beslutningstaking og i arbeid med organisatoriske kvalitetsforbedringer. For å kunne bygge videre på de ulike faglige plattformer som deltagerne har, både mht. bakgrunn ved rekruttering og gjennom selvvalgt fordypning er det viktig at Intensivprogrammet har en utforming basert på integrerte tema, som ikke allerede er dekket i deltakerens respektive fordypningsområder. Som integrerte tema er valgt beslutningsorientert ledelse og kvalitetsledelse. Tverrfaglighet i stor grad er et nøkkelt tema i beg-ge. Gjennom disse temaene dekkes analytiske, kognitive og adferdsmessige tilnærmelser til ledelse på tvers av de programmer deltagerne allerede har, samtidig som problemstillingene står sentralt innen de økonomisk / administrative fag underliggende de enkelte Management Programmene.

Gjennomføringsplan

Flere ulike undervisning og læringsvirkemidler, herunder forelesninger, gruppearbeid, case-diskusjon, prosjektoppgave og veiledet selvstudium anvendes i Intensivprogrammet. Følgende gir en oversikt over sammensetningen av disse.

Selvstudium

Intensivprogrammet innledes med et veiledet selvstudium hvor studentene gjør seg kjent med underliggende litteratur for programmet. Dette innledes med et 1 1/2 dags møte hvor studentene får en kort presentasjon av de temaer som tas opp og underliggende pensumlitteratur. Pensumlitteratur for hele programmet skal utgjøre ca. 2500 sider. Dette skal deltakerne lese forut for programstart.

Intensivperioder

To intensive perioder, undervisningsmoduler, som har tre ukers varighet hver. Disse gir anledning til diskusjon og eksemplifisering av programmets faglige gjennomgangstema og delemner. Hver faglig temablokk er delt opp i underliggende emnemoduler (= 4 klassesimer) som hver tar opp et avgrenset område innenfor hovedtemaene. Den grunnleggende struktur er felles for alle emnemod-

dulene. En emnemodul (*) består av forelesninger, case-arbeid og gruppediskusjoner.

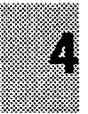
Prosjektarbeid

Studentene gjennomfører i grupper en prosjektoppgave knyttet til enten beslutningsorientert ledelse eller kvalitet. Prosjektarbeidet gjennomføres i perioden mellom de to intensive undervisningsperiodene.

(*) Emnemodulbeskrivelse

Emnemoduler er i denne sammenhengen frittstående tematiske blokker som i hovedtrekk er bygget opp rundt en enhetlig struktur. En emnemodul har varighet 4 timer og består av 3 komponenter med følgende veiledende tidsallokering (pauser inkludert):

- Forelesninger (2 timer)
- Gruppearbeid knyttet til et case eller en eksemplifisering (1 time)
- Casediskusjon (45 minutter)
- Oppsummering, ved foreleser (15 minutter)

Til hver emnemodul skal det være knyttet et tema-notat som gir en innføring og oversikt over emnemodulens tema. I noen tilfeller vil et tema-notat dekke mer enn en emnemodul.

Det skal også være knyttet et case til hver emnemodul. Noen cases kan gjerne brukes over fler emnemoduler hvor dette er hensiktsmessig.

Tema: Beslutningsorientert ledelse

Ansvarlig: Professor Fred Wenstøp

Delmål

Forståelse og forbedring av beslutningstaking representerer kanskje det mest grunnleggende motiv og gjennomgangstema innen bedriftsøkonomi og ledelse. Denne delen av Intensivprogrammet skal gi deltakerene et flerperspektivs inntak til beslutningsorientert ledelse både for å gi et sterkere beslutningsorientert perspektiv på de fagområder de allerede har dekket og for å kunne se sine spesialiseringer i en større helhet. Området beslutningsorientert ledelse dekker tre hovedinnfallsvinkler til beslutningstaking: analytiske modeller, kognisjons- og adferdsorienterte modeller og politiske modeller av beslutningstaking.

Emneoversikt

- Beslutningsanalyse
- Beslutningsprosesser
- Forhandling
- Beslutninger i grupper
- Systemanalyse
- Politiske perspektiver
- Beslutningsstøtte

Tema: Kvalitetsledelse

Ansvarlig: Førsteamanuensis Johan From

Delmål

Kvalitetsorientert atferd og ledelse fremheves ofte som en forutsetning for effektive organisasjoner. En underliggende dimensjon i de fleste Management Programmer deltakerene har vært gjennom er ønsket om å fremme kvalitet i ledelse, organisering og resultater. I denne delen av Intensivprogrammet løfter vi dette frem, og diskuterer mer eksplisitt metoder, teknikker og virkemidler for å fremme kvalitet, setter kvalitet inn i en ledelses-, organisasjons- og atferdsmessig sammenheng og drøfter kvalitetstilnærming i et organisasjonsteoretisk perspektiv.

Emneoversikt

- Kvalitetsledelse og organisering
- Kvalitetsledelse og kvalitetskontroll
- Statistiske metoder
- Benchmarking
- TQM
- Kvalitet i offentlig sektor
- Kvalitet, motivasjon og organisasjonskultur
- Internasjonale kvalitetsstandarder
- Kvalitet i produkt- og tjenesteutvikling

Obligatorisk litteratur

Dahlgaard, JJ. et. al.: *Total kvalitet og ledelse*. Centrum 1994 (Kbh.).
Dahlgaard, S.M.P. &Y. Kondo: *Kvalitetsoptivasjon*. Centrum 1994 (Kbh.).
Dole, Barrie & Cooper, Cary: *Total Quality and Human Resource*. Blackwell 1992.
Hirschman, Albert O.: *Exit, Voice and Loyalty*. Harvard University Press 1970.
Karløf & Østblom: *BenchMarking*. ad Notam 1993.
Keeney, Ralph L.: *Value Focused Thinking*. Harvard University Press 1991.
Madsen, Ole Nørgaard: *Kvalitet som mål i offentlig virksomhet*. Centum 1993 (Kbh.).
Peyton Young, H: *Negotiation Analysis*. University og Michigan Press 1991.
Russo, Edward & Schoemaker, Paul J.H.: *Decision Traps*. Simon & Schuster 1989.
Senge, Peter: *Den Femte Disiplin*. Hjemmets bokforlag 1991.

Evaluerings:

I motsetning til de frittstående Management programmene er evaluering basert på tre komponenter:

- Prosjektoppgave 40%
- 2 skriftlige eksamener 60%

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til de skriftlige eksamen

Dialogmarkedsføring

Kurskoder: MAN 2895 Prosjektoppgave
MAN 2995 Eksamen

Management programmet består av delprogrammene:

- Markedsføring
 - Dialogmarkedsføring for ledere
- som hver tilsvarer 5 vekttall.

Management programmet (10 vekttall) evalueres med en 5 timers skriftlig eksamen og prosjektoppgave.

Delprogram 1: Markedsføring

4

Kurskoder: DEL 2295 Skriftlig eksamen

Fagansvarlig: Studierektor Hermann Kopp

Institutt: Markedsføring og logistikk

Vekttall: 5

Programmets mål

Grunnmodulen skal gi deltakerne en innføring i de viktigste basisfagene i markedsføring, Markedsundersøkelser, Forbrukeratferd og Markedsstrategi.

Moduloversikt

Modul 1 Markedsundersøkelser

Modul 2 Forbrukeratferd

Modul 3 Markedsstrategi

Obligatorisk litteratur

Kotler, Philip: *Markedsføringsledelse*. Universitetsforlaget 1992.

Selnes, Fred: *Markedsundersøkelser*. Tano Forlag, 3. utg. 1993.

Thjømøe, Hans M.: *Forbrukeratferd*. Singularis Forlag, 4. utg. 1994.

Evaluerings

Delprogrammet vil bli evaluert med en 5 timers skriftlig eksamen

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Delprogram 2: Dialogmarkedsføring for ledere

Kurskoder: **DEL 2995 Skriftlig eksamen**
 DEL 2895 Prosjektoppgave

Fagansvarlig: Amanuensis Gorm Kunø
Institutt: Markedsføring og logistikk
Vekttall: 5

4

Programmets mål

En ny verden åpner seg for markedsførerne. Muligheten til å drive individorientert, målbar markeds-kommunikasjon er innen rekkevidde og åpner mulighet for å benytte de sterke sider ved direkte markedsføring i fullt mon. I symbiose med lojalitetsprogrammer og relasjonsoppbygging vokser dialogmarkedsføring som metoden til å få nye vinkling på kommunikasjon for optimal prospekting, leveranse og for å få et helt annet hold på ettermarkedsaktivitetene.

Dialogmarkedsføring bygger på fundamentet til direkte markedsføring og hviler på en forutsetning om at selger ønsker å bygge verdi for kunden i en feedbackprosess. Det har vist seg at får kunden verdi hver gang man kommuniserer, bygges det opp relasjoner og lojalitet av en hittil ukjent styrke og med avgjørende betydning for konkurransekraft og omsetning.

Individorientert kommunikasjon er nøkkelordet for relasjonsoppbygging i både B-t-B-markedet og på konsumentvaremarkedet, for at selger skal kunne kommuniserer og relatere seg til stadig flere kunder på kundens premisser.

Management Programmet i Dialogmarkedsføring skal sette deltakene istand til å implementere dialogmarkedsføring i egen organisasjon. Det innebærer:

- Å utvikle individorienterte markedsstrategier.
- Å kunne utvikle lojalitetsprogrammer.
- Å kunne gjennomføre dialogmarkedsføring i praksis.
- Å kunne lede og utvikle "den kundestyrte organisasjon".
- Å kunne måle effektiviteten i markedsføring og salg

Moduloversikt

Modul 1 Dialogmarkedsføring: Individualisert markeds-kommunikasjon og organisasjonsutvikling på kundens premisser

Modul 2 Markeds-kommunikasjon i dialog

Modul 3 Utvikling av kundedrevne dialogorganisasjoner

Obligatorisk litteratur

Kunø, G: *METALOJALITET - dannelse av et holistisk lojalitetsbegrep*. Scanforum Forlag 1993.

Kunø, G.: *The Dialogue Wheel - A four Dimensional Marketing Model for Developing Total Support in B-t-B Direct Marketing*. E.S.O.M.A.R. - paper. London Nov. 1994.

Roberts, Mary Lou og Berger, Paul D.: *Direct Marketing Management*. Prentice Hall 1989.

Artikkelsamling til hver modul

Evaluering

Evalueringen består av to deler:

- 3 timers skriftlig eksamen - 2 vekttall
- Prosjektoppgave - 3 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Elektrisitetsøkonomi og administrasjon

Kurskoder: **MAN 1595 Skriftlig eksamen**
 MAN 1494 Prosjektoppgave

Fagansvarlig: Førsteamanuensis Atle Midttun
Institutt: Organisasjon og ledelse
Vekttall: 10

Programmets mål

4

Undervisningen skal gi studentene innsikt i moderne økonomisk og administrativ teori som er relevant for selskaper og myndigheter som arbeider med elektrisitetsforsyning. Teorien vil bli anvendt på styringsutfordringer i et deregulert og konkurransepreget kraftmarked. Undervisningen gir også oversikt over markedsutforming og elektrisitetspolitikk hos våre viktigste aktuelle og potensielle handelspartnere.

Det er en målsetting for undervisningen å gi deltakerne en helhetlig forståelse av de ulike teori- og arbeidsområdenes betydning og potensiale for bedrifts- og samfunnsmessig effektivisering innenfor sektoren, samt at de skal gis en introduksjon til teori som vil kunne bli viktig i framtidens kraftmarked - f.eks. finansielle instrumenter.

Moduloversikt

Modul 1 Elektrisitetsmarkedet, struktur og regulering
Modul 2 Nordiske og Europeiske kraftmarkeder og elektrisitetspolitikk
Modul 3 Elektrisitetsøkonomiske emner
Modul 4 Strategi og organisering i kraftmarkedet
Modul 5 Markedsorientering av elektrisitetsselskaper
Modul 6 Logistikk og forsyning

Obligatorisk litteratur

Pensumlitteratur oppgis senere

Evaluerings

Evalueringen består av to deler:

- 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Endringsledelse

Kurskoder: **MAN 1694 Prosjektoppgave**
 MAN 1794 Skriftlig eksamen

Fagansvarlige: Førsteamanuensis Øyvind Revang
 Førsteamanuensis Bjørn Hennestad

Institutt: Organisasjon og ledelse

Vekttall: 10

Programmets mål

Hensikten er å utvikle deltakernes evner som faglige og reflekterte pådrivere i endringsprosesser. Kurset tar derfor opp temaer knyttet til omstilling, utvikling, endringsdrivkraft og endringsbarrierer, læring, etikk, overtallighetsproblematikk mv. Disse behandles gjennomgående fra et ledelsesperspektiv. Derfor vil programmet gi deltakerne kunnskap, innsikt, begreper og analyseverktøy som viser veien til reflektert handling. Formålet er hele tiden å forstå for å styre fremveksten av endringer.

4

Moduloversikt

Modul 1 Strategisk perspektiv på organisasjon og organisasjonsutforming

Modul 2 Endringsledelse

Modul 3 Kompetansedrevet utvikling

Modul 4 Kundedrevet utvikling (kontinuerlig omstilling)

Modul 5 Omstillingsprosesser og juridiske rammebetingelser

Obligatorisk litteratur

Bechard, R. and Harris, T.: *Organization Transitions*. 2. ed., Reading, MA: Addison-Wesley 1987.

Bolman, L. G. and Deal, T. E.: *Nytt perspektiv på organisasjon og ledelse*. Oslo: ad Notam 1991.

Eccles, R. G. and Crane, D. B.(Eds.): *Relationship management in Doing Deals - InvestmentBanks at Work*. Boston: Harvard Business School 1988.

Hammer, M. and Champy, J.: *Totalfornyelse* (oversatt av Roar Sørensen). Oslo: Hjemmet forlag 1994.

Hennestad, B. W.: The symbolic impact of double bind leadership: Double bind and dynamics of organizational culture, in *Journal of Management Studies*, June 1990.

Hennestad, B. W. og Verde, P.: Forandringens kår, i *Praktisk økonomi og ledelse* nr.1 1991, pp. 41-50.

Hennestad, B. W., Verde, P. and Hauge, T.: Kundedrevet markedsorientering, i *Praktisk økonomi og ledelse* nr 3, 1991, pp. 63-75.

Itami, H. and Roehl, T. W.: *Mobilizing invisible assets*. Harvard University Press, 1991.

Mintzberg, H.: The Effective Organization: Forces and Forms. *Sloan Management Review*, 32, 2 1991, (pp.54-68).

Mintzberg, H.: Organization design: fashion or fit? *Harvard Business Review* 1981, (pp. 103-116).

Morgan, G.: *Riding the Waves of Change - Developing Managerial Competencies for a Turbulent World*. San Francisco: Jossey - Bass Publishers 1988.

Nordhaug, O.(ed.): *Kompetansestyring*. Oslo: Tano 1993.

Pasmore, W. A.: *Creating strategic change, designing the flexible, high performing organization*. John Wiley & sons inc, 1994.

Prahalad, C. K. and Hamel, G.: The core competence of the corporation. *Harvard Business Review* May-June 1990.

Roos, J. and von Krogh, G.: Figuring out your competence configuration, in *European Management Journal*, 10, 4, 1992, pp. 422-427.

Artikkelsamling oppgis ved programstart

Evaluering

Evalueringen består av to deler:

- 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

4

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Informasjonsledelse

Informasjonssystemer for forretningsutvikling

Kurskoder: MAN 1795 Prosjektoppgave
MAN 1895 Skriftlig eksamen

Fagansvarlig: Førsteamanuensis Tor J. Larsen
Institutt: Organisasjon og ledelse
Vekttall: 10

Programmets mål

Mange bedriftsledere erkjenner at det stilles stadig økende krav til kundeservice og utvikling av produktløsninger for spesielle markedssegmenter. Tiden fra en mulighet eller et problem oppstår til en løsning må foreligge, blir stadig kortere. Mange beslutninger blir også mer komplekse og krever et bedre informasjonsgrunnlag. Effektiv forretningsutvikling krever derved strategisk og målstyrt utvikling og bruk av informasjonssystemer. Som brukere og hovedansvarlig for kvaliteten av bedriftens informasjonssystemer, kan ikke ledere lenger delegere dette ansvaret til IT-eksperter. Hovedkonklusjonen er at forretningsbehov styrer teknologibruk.

Dette Management Programmet gir kandidatene et solid grunnlag for å forstå hvordan informasjonssystemer skal utnyttes som ledelsesverktøy og som et effektivt middel til forretningsutvikling. Programmet omfatter kritiske faktorer i arbeidet med å utvikle nye informasjonssystemer og kritiske elementer ved styring og fortsatt utvikling av etablerte løsninger.

Moduloversikt

Modul 1 Lederes egen bruk av informasjonssystemer
Modul 2 Organisatoriske behov og informasjonsteknologiskplattformer - kommunikasjon og Internet
Modul 3 Fra forretningsbehov til løsninger - Business Process Reengineering
Modul 4 Forvaltning av informasjon som ressurs
Modul 5 Privat sektor:Strategi og innovasjon
Modul 5 Offentlig sektor:Organisering, styring og kontroll av IT-ressursene

Obligatorisk litteratur (ikke komplett)

Burkan, W. C.: *Executive Information Systems: From Proposal Through Implementation*. New York, NY: Jan Nostrand Reinhold 1991.
Larsen, T. J. (Red.): Artikkelsamling til Modul 1: *Lederes bruk av informasjonsteknologi*. Oslo, Norge: BI Forlag 1994.
Olaisen, Johan: *Information Management: A Scandinavian Approach*. Universitetsforlaget 1993.
Olaisen, Johan: *Information needs and uses. The Cognitive Authority of Information*. Univerisitetsforlaget 1994.
Reynolds, George W.: *Information Systems for Managers*. Minneapolis/St. Paul, MN: West Publishing Company, Third Edition, 1995.
Sannes, Ragnvald: Artikkelsamling til modul 3: *Utvikling av nye informasjonssystemer og videreutvikling av etablerte løsninger*. Sandvika, Norge, BI 1995.

Privat sektor:

Keen, P. G.: *Shaping the Future: Business Design through Information Technology*. Cambridge, MA: Harvard Business School Press 1991.

Larsen, T. J. og Lai, L. M. H.: Artikkelsamling til modul 5: *Planlegging og kontroll av informasjonsteknologi*. Oslo: BI Forlag 1995.

Reynolds, George W.: *Information Systems for Managers*. Minneapolis/St. Paul, MN: West Publishing Company, Third Edition, 1995.

Offentlig sektor:

Christensen, G.E., Methlie og Grønland: *Informasjonsteknologi: strategi, organisering og styring*. Oslo, Bedriftsøkonomens forlag. 2. utgave 1994.

Christensen, Bo Hjort: Artikkelsamling: *Organisering, styring og kontroll av IT-ressursene*. Sandvika, Norge: BI, 1996.

4

Evaluerings

Evalueringen består av to deler:

- 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Innkjøp og forsyningsledelse for privat og offentlig sektor

Kurskoder: **MAN 7595 Prosjektoppgave**
 MAN 7695 Skriftlig eksamen

Fagansvarlig: Professor Göran Persson
Institutt: Markedsføring og logistikk
Vekttall: 10

Programmets mål

Programmet skal gi deltakerne større innsikt og forståelse av den økonomiske betydningen for effektivisering av innkjøp. Programmet gir systematisk innsikt i analyse av leverandørmarkeder og kunnskaper om hvordan en bedrift eller etat kan benytte disse markedene for å gjøre virksomheten effektiv og konkurransedyktig. Ved bedre utnyttelse av egne ressurser og effektivisering av innkjøpsfunksjonen vil man oppnå økt konkurransekraft.

Hovedmålsettingen er derfor å gi deltakerne et tverrfaglig program som dekker de kunnskaps- og fagområder som innkjøpere i privat og offentlig sektor har behov for. Programmet gir en gjennomgripende forståelse av innkjøpsfunksjonen og dens rolle både strategisk og operativt. Videre vil man få kunnskaper om hvordan man bygger langsiktige relasjoner til sine leverandører - til beste for alle parter.

Moduloversikt

Modul 1 Innkjøp og forsyningsstrategi
Modul 2 Innkjøperens «verktøykasse»
Modul 3 Innkjøpsøkonomi og IT
Modul 4 Innkjøpsjuss
Modul 5 Forhandlinger, etikk og «grønt» innkjøp
Modul 6 Industrielle relasjoner - tre perspektiver, «Business Relations»

Obligatorisk litteratur

Van Weele A. J.: *Purchasing Management. Analysis, Planning and Practice*. Chapman & Hall, 1994.
Gadde L.E. & H. Håkansson: *Professionellt inköp*. Studentlitteratur, 1993.
Lewicki, R.J. & Litterer, J.A.: *Negotiations*. Homewood, R.D. Irwin, 1985.
O.C. Ferrel & John Fraedrich: *Business Ethics*. (2. ed.) Houghton Mifflin, 1994.
SAM: *Lønnsomme kunder, lønnsomme føretag*. Bromberg 1993.
Offentlige anskaffelser, Veileder til EØS - foreskrifter om offentlige anskaffelser, Nærings- og energidepartementet, 1994.
Artikelsamling
Utdelt materiale

Anbefalt litteratur

J. Rognes: *Forhandlinger*. Oslo, Tano 1994.
Ford D. (ed): *Understanding Business Markets: Interaction Relationships and Networks*. Academic Press 1990.

Lamming R.: *Beyond Partnerships*. Prentice Hall 1993.

Karløf B. & Østblom S., *Benchmarking: Veiviser til forbedret produktivitet og kvalitet*. Ad Notam 1993.

Alter, C. & Hage, J.: *Organizations Working Together*. Sage Publications, Newbury Park 1993 (kap. 1, 2 & 3).

Eccels, R. G. and Dwight, B. C.: «Relationship management» (Ch. 9) in *Doing Deals*. Harvard Business School Press 1988.

Evaluering

Evalueringen består av to deler:

- 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

4

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

International Business Communication

Kurskoder: Oppgis senere, programmet utsatt

Fagansvarlig: Førsteamanuensis Roberta Wiig

Institutt: NMH

Vekttall: 5

Objectives

Misunderstandings caused by interpersonal and cultural differences can often frustrate the intentions of Norwegian businesspeople at home and abroad. Cross-cultural communication has become an everyday event in the Norwegian business community, and the ability to communicate effectively across national borders gives us a tremendous competitive advantage in our work to secure contracts.

This program develops the participant's understanding of why we continually are involved in interpersonal as well as cross-cultural communication problems, at the same time as it gives training in skills which can prevent these problems. Both the participants themselves and their respective organizations will profit from the expanded awareness and communication competence the participants will acquire.

Fundamental to this increased competence is an understanding of the fact that Norwegians are products of their own culture. The consequence of setting ourselves in perspective and at the same time gaining a deeper comprehension of other cultures will increase our effectiveness in international negotiations.

In connection with the development of interpersonal and cross-cultural communication skills, the program will develop the participant's ability to use key oral and written communication tools precisely and effectively.

Course outline

Module 1 Communication Theory and Skills Development

Module 2 Communication Tools

Module 3 Cross-Cultural Communication

Literature

Argyris, Chris: *Knowledge for Action* (excerpts).

Argyris, Chris: *Organizational Learning* (excerpts).

Ferraro, Gary P.: *The Cultural Dimension of International Business*. Prentice Hall 1989.

Golen, Pearce, Figgins: *Report Writing for Business and Industry*. John Wiley & Sons 1985, selected chapters.

Harris, P.R., and Moran, R.T.: *Managing Cultural Differences*. Gulf, Houston 1992. Selected chapters.

Hofstede, Geert: *Cultures and Organizations, Software of the Mind*. McGraw-Hill International (UK), 1994.

Kolb, Rubin, Osland: *The Organizational Behavioral Reader*. 6th ed., Prentice Hall, selected chapters «Teaching Smart People How to Learn».

Kvideland, R., and Sehmsdorf, H. eds.: *Scandinavian Folk Belief and Legend*. Universitetsforlaget 1991, Selected passages.

Munter, Mary: *Guide to Managerial Communications*. Prentice Hall 1991.

Murphy and Hildebrandt: *Effective Business Communications*. 6th ed., McGraw-Hill 1991, selected chapters.

Nudell and Antolcol: *The Handbook for Effective Emergency and Crisis Management*. Lexington Books 1988, selected chapters.

Selected articles.

Evaluation

The grade will be based on projects in connection with each module as well as on a final examination.

International Business Management

Kurskoder: MAN 6095 Prosjektoppgave
MAN 6195 Skriftlig eksamen

Management programmet består av delprogrammene:

- International Business Foundation
 - International Management and International Corporate Strategy
- som hver tilsvarer 5 vekttall.

Management programmet (10 vekttall) evalueres med en 5 timers skriftlig eksamen og prosjektoppgave.

Delprogram 1: International Business Foundation

4

Kurskoder: DEL 6195 Skriftlig eksamen
DEL 6095 Term paper

Fagansvarlige: Professor Lawrence S. Welch
Førsteamanuensis Carl A. Solberg

Institutt: Markedsføring og logistikk

Vekttall: 5

Objectives

This unit covers two main areas: the international business environment and international business theory. The aim is to provide a broad foundation in international business as a platform for further studie, which emphasize either management (International Management and Strategy) or marketing (International Marketing Plan). The business environment part seeks to develop an understanding of the range of influences in the international business environment which may have an effect on a company's international business operations. The theory part deals with various approaches to explanation of revealed patterns of international trade and investment - from both macro and micro perspectives.

Course outline

IB Environment

- Pattern of and trends in international trade (including services) and investment.
- Area developments (East Asia, etc.)
- Institutional framework (WTO, etc.)
- Economic, political, legal and cultural environment.

IB Theory

- Trade and investment theory
- Theories regarding the internationalization process of companies and strategy implications.
- Introduction to international marketing planning, operation modes and marketing mix.

Literature

Buckley and Ghauri (eds.): *The Internationalization of the Firm*. Academic Press 1993.
Czinkota and Ronkainen: *International Marketing*. 4th ed. Dryden 1994; Compendium of selected readings.
Ford (ed.): *Understanding Business Markets*. Academic Press 1990.
Garland, Farmer and Taylor: *International Dimensions of Business Policy and Strategy*. 2nd. ed. Wadsworth 1990.
Thorelli and Cavusgil (eds.): *International Marketing Strategy*. Pergamon 1990.
Selected articles as appropriate.

Evaluation

Examination: 50 %
Term project: 50 %

4

Aids at Examination

All printed and written literature is allowed at the exam, including compulsory literature and written notes.

Delprogram 2: International Management and International Corporate Strategy

Kurskoder: **DEL 6895 Skriftlig eksamen**
 DEL 6795 Term paper

Fagansvarlige: Professor Lawrence S. Welch
 Førsteamanuensis Denise Welch

Institutt: Markedsføring og logistikk

Vekttall: 5

Objectives

This course seeks to give participants an understanding of the management demands of international business operations. It covers 5 areas: international corporate strategy; international finance; international human resource management; comparative management; and international negotiations. In all areas there will be treatment of relevant theories as well as the practical issues confronting managers.

Course outline

- overview of strategy
- theories of global strategy (Porter, Mintzberg, Hamel and Prahalad, etc.)
- strategic formulation and choice
- strategic implementation
- performance monitoring and control

Literature

Dowling, Schuler and Welch: *International Dimensions of Human Resource Management*. 2nd. ed. Wadsworth 1994.

Garland, Farmer and Taylor: *International Dimensions of Business Policy and Strategy*. 2nd. ed. Wadsworth 1990.

Lewicki et al.: *Negotiation*. Irwin, Second edition 1994.

Salacuse: *Making Global Deals*. Houghton Mifflin 1991.

Selected articles as appropriate.

Evaluation

Examination: 40 %

Term papers: 60 %

Aids at Examination

All printed and written literature is allowed at the exam, including compulsory literature and written notes.

International Marketing Plan

Kurskoder: MAN 6295 Prosjektoppgave
MAN 6395 Skriftlig eksamen

Management programmet består av delprogrammene:

- International Business Foundation
 - International Market Research and International Marketing Plan
- som hver tilsvarer 5 vekttall.

Management programmet (10 vekttall) evalueres med en 5 timers skriftlig eksamen og prosjektoppgave.

4

Delprogram 1: International Business Foundation

Kurskoder: DEL 6195 Skriftlig eksamen
DEL 6095 Term paper

Fagansvarlige: Professor Lawrence S. Welch
 Førsteamanuensis Carl A. Solberg

Institutt: Markedsføring og logistikk

Vekttall: 5

Objectives

This unit covers two main areas: the international business environment and international business theory. The aim is to provide a broad foundation in international business as a platform for further studie, which emphasize either management (International Management and Strategy) or marketing (International Marketing Plan). The business environment part seeks to develop an understanding of the range of influences in the international business environment which may have an effect on a company's international business operations. The theory part deals with various approaches to explanation of revealed patterns of international trade and investment - from both macro and micro perspectives.

Course outline

IB Environment

- Pattern of and trends in international trade (including services) and investment.
- Area developments (East Asia, etc.)
- Institutional framework (WTO, etc.)
- Economic, political, legal and cultural environment.

IB Theory

- Trade and investment theory
- Theories regarding the internationalization process of companies and strategy implications.
- Introduction to international marketing planning, operation modes and marketing mix.

Literature

Buckley and Ghauri (eds.): *The Internationalization of the Firm*. Academic Press 1993.
Czinkota and Ronkainen: *International Marketing*. 4th ed. Dryden 1994; Compendium of selected readings.
Ford (ed.): *Understanding Business Markets*. Academic Press 1990.
Garland, Farmer and Taylor: *International Dimensions of Business Policy and Strategy*. 2nd. ed. Wadsworth 1990.
Thorelli and Cavusgil (eds.): *International Marketing Strategy*. Pergamon 1990.
Selected articles as appropriate.

Evaluation

Examination: 50 %
Term project: 50 %

Aids at Examination

All printed and written literature is allowed at the exam, including compulsory literature and written notes.

4

Delprogram 2: International Market Research and International Marketing Plan

Kurskoder: **DEL 6295 Case**
 DEL 6395 Term paper

Fagansvarlige: Professor Lawrence S. Welch
 Studierektor Runar Framnes

Institutt: Markedsføring og logistikk

Vekttall: 5

Objectives

This unit consists of two parts, which will be taught in conjunction: International marketing research and International marketing plan. The ultimate objective of the unit is to develop a marketing plan for international markets of a specific company, based on reliable market research. During the process the participants will have acquired the skills and knowledge to carry out international marketing research and establish and implement a marketing plan for international markets. The participants will also learn how to develop marketing objectives and strategies in the international market place, encompassing choice of market, entry modes, marketing mix and marketing organisation and control systems.

Course outline

- i) Introduction to planning**
- ii) International Marketing Research**
 - international marketing decisions and marketing research
 - defining goals for international markets

- use of secondary data
- issues in primary data collection
- cross-cultural impacts

iii) International Marketing Plan

- selection of foreign markets, foreign operation mode(s) and foreign partner(s).
- product, pricing, distribution and communication policies for international markets.
- organising and managing the international marketing effort.
- development of the international marketing plan.

Literature

Czinkota and Ronkainen: *International Marketing*. 4th ed. Dryden 1994.

Luostarinen and Welch: *International Business Operations*. 1993.

4

Evaluation

Case seminars: 40 %

Term paper: 60 %

Aids at Examination

All printed and written literature is allowed at the exam, including compulsory literature and written notes.

Investering og finansering

Kurskoder: **MAN 1592 Prosjektoppgave**
 MAN 1692 Skriftlig eksamen

Fagansvarlig: Førsteamanuensis Dag Michalsen
Institutt: Økonomi
Vekttall: 10

Programmets mål

Management Programmet Investering og finansiering har som mål å gi deltakerne en grunnleggende forståelse av hvilken innflytelse riktige investerings- og finansieringsbeslutninger har på selskapsverdi. I denne sammenhengen legges det stor vekt på hvordan usikkerhet påvirker beslutningsreglene. Derved får deltakerne den nødvendige bakgrunn for å kunne ta rasjonelle beslutninger når det uventede inntreffer.

Etter gjennomført program vil deltakerne være meget godt rustet til å påvirke og foreta investerings- og finansieringsbeslutninger som vil være til beste for virksomheten. Sentrale spørsmål som hvordan beslutningene påvirker virksomhetens verdi og hvordan usikkerhet påvirker beslutningsreglene, slik at man har den nødvendige bakgrunn for å kunne ta rasjonelle beslutninger når det uventede inntreffer, vil bli gjennomgått. Målet er at deltakere som gjennomfører kurset, skal bli viktige ressurspersoner og ledere i sine respektive virksomheter.

Moduloversikt

- Modul 1 Investingsbeslutninger
- Modul 2 Finansieringsbeslutninger
- Modul 3 Finansielle investeringer
- Modul 4 Prosjektanalyse med cases
- Modul 5 Internasjonal finans
- Modul 6 Finansiell risikostyring

Obligatorisk litteratur

Haugen, R.A.: *Modern investment theory*. 3rd ed, Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall 1992.
Madura, J.: *International Financial Management*. 3rd ed., West Publishing Co. 1992.
Pinches, G.E.: *Financial Management*. New York, N.Y.: HarperCollins 1994.
Smithson, C.W., Smith Jr., C.W. og Wilford, D.S.: *Managing Financial Risk*. New York, N.Y.: Irwin 1995.

Evaluering

Evalueringen består av to deler:
– 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
– Prosjektoppgave - 6 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Kalkulator og rentetabell

Kompetansestyring og Kompetanseøkonomi

Kurskoder: MAN 3395 5 timers skriftlig eksamen
MAN 3295 Prosjektoppgave

Fagansvarlig: Førsteamanuensis Linda Lai dr. oecon
Institutt: Organisasjon og ledelse
Vekttall: 10

Management programmet består av delprogrammene:

- Kompetansestyring
 - Kompetanseøkonomi
- som hver tilsvarer 5 vekttall

4

Delprogram 1: Kompetansestyring

Kurskoder: DEL 3195 3 timers skriftlig eksamen
DEL 3095 Prosjektoppgave

Fagansvarlig: Førsteamanuensis Linda Lai dr. oecon
Institutt: Organisasjon og ledelse
Vekttall: 5

Programmets mål

Både næringsliv og offentlig forvaltning står overfor et omfattende behov for strategisk, personalrettet forandringsarbeid og kompetansestyring. Strategisk kompetanseutvikling utgjør et sentralt virkemiddel for å nå virksomhetens mål og må defineres som et lederansvar.

Delprogrammet skal gi deltakerne økt innsikt i de utfordringer som er knyttet til strategisk kompetansestyring. Videre skal programmet gi bedre forståelse for sammenhengen mellom mål og strategier på den ene siden og forandringer og kompetanseutvikling på den annen side. Det legges derfor spesiell vekt på å gi deltakerne innsikt i ulike tilnærminger og metoder for kartlegging av kompetansebehov, kriterier for utforming og valg av målrettede kompetansetiltak, samt metoder for evaluering og oppfølging av effekter i forhold til virksomhetens mål og behov.

Moduloversikt

- Modul 1 Strategisk kompetansestyring - et lederansvar
- Modul 2 Læring og kompetansebehov
- Modul 3 Planlegging, gjennomføring og oppfølging av kompetansetiltak

Obligatorisk litteratur

- KO/Linda Lai: *Kompetansekartlegging i kommunesektoren*. Oslo: Kommuneforlaget 1995.
- Moxnes, Paul: *Læring og ressursutvikling i arbeidsmiljøet*. Oslo: Forlaget Paul Moxnes 1981.
- Nordhaug, Odd m.fl.: *Kompetansestyring*. 2. utg., Oslo: TANO 1993 (Del I, II, III, IV).
- Nordhaug, Odd m.fl.: *Personalutvikling, organisasjon og ledelse*. 2. utg., Oslo: TANO (Del III).
- Utvalgte artikler og bokutdrag. (Fullstendig oversikt annonseres ved programstart).

Evaluering

Management programmet (10 vekttall) evalueres ved en 5 timers skriftlig eksamen (4 vekttall) og prosjektoppgave (6 vekttall). Et enkelt delprogram evalueres ved en 3 timers eksamen og en mindre prosjektoppgave med hhv 2 og 3 vekttall.

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Delprogram 2: Kompetanseøkonomi

Kurskoder: **DEL 3395 3 timers skriftlig eksamen**
 DEL 3295 Prosjektoppgave

Fagansvarlig: Førsteamanuensis Linda Lai dr. oecon

Institutt: Organisasjon og ledelse

Vekttall: 5

4

Programmets mål

Tradisjonelt har kompetansestyring og -utvikling i liten grad omfattet systematisk måling og oppfølging av effekter i forhold til virksomhetens verdiskapning. Man tar ofte for gitt at all kompetanseutvikling er lønnsom. Samtidig er det en utbredt skepsis til forsøk på kvantifisering av personalressurser og effekter av kompetansetiltak. Dette leder til manglende oppfølging av hvilken avkastning investeringer i virksomhetens kompetansekapital gir, både samlet sett og i relasjon til enkelttiltak. Hovedmålet med delprogrammet er derfor å bevisstgjøre deltakerne for den økonomiske verdien av kompetanseutvikling og gi kunnskap i metoder for kompetanseøkonomisk analyse og beslutningstaking.

Moduloversikt

Modul 4 Kompetanseøkonomi: muligheter og begrensninger

Modul 5 Kompetanseøkonomiske analysemetoder

Modul 6 Kompetanseøkonomisk planlegging, oppfølging og kontroll

Obligatorisk litteratur

Utlagte artikler og bokutdrag. (Fullstendig oversikt annonseres ved programstart)

Evaluering

Management programmet (10 vekttall) evalueres ved en 5 timers skriftlig eksamen (4 vekttall) og prosjektoppgave (6 vekttall). Et enkelt delprogram evalueres ved en 3 timers eksamen og en mindre prosjektoppgave med hhv 2 og 3 vekttall.

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Generelt

Hver modul består av forelesninger, øvelser og diskusjoner. Det legges stor vekt på aktiv deltakelse og egeninnsats gjennom forberedelse til modulene og arbeid med øvelser og prosjektarbeid.

Logistikk

Kurs: **MAN 6692 Skriftlig eksamen**
MAN 6592 Prosjektoppgave

Fagansvarlig: Studierektor Eirill Bø
Institutt: Markedsføring og logistikk
Vekttall: 10

Programmets mål

Målet med programmet er å gi en dyp forståelse av det logistiske fagområdet og fagets anvendelser i næringsliv og offentlig virksomhet. Videre skal en beherske såvel de strategiske som de taktiske og operative sider av faget. En kan gi løsninger på hvordan en bedrift kan forbedre sin totale ressursutnyttelse og øke sin konkurransekraft og kostnadseffektivitet.

Programoversikt

Programmet er fordelt over 5 moduler. Dagene er inndelt i sesjoner som hver består av fire timer. De forskjellige teamene som tas opp går over en til to sesjoner. For hvert tema er det beskrevet både målsetting og hvilke spørsmål som skal belyses. Under hvert er det også henvist til bokreferanser og artikler. Alle bøkene og en samling av de siste artiklene er pensum. Artikkelsamling blir utdelt ved kurs-start.

Emner

- Introduksjon
- Benchmarking
- Ledende logistikkbedrifter
- Logistikkstrategi
- Samferdsel/Samfunnslogistikk
- MA-diagnose
- Prosjektarbeid
- Kvalitetsledelse
- Material- og lagerstyring
- Logistikkens prinsipper Noralcase
- WWD
- Kjøp av transport-tjenester
- Logistikkservice
- Analyse og utvikling av distribusjonssystemer
- Tredjepartslogistikk
- Tilvirkning og logistikk
- Produksjonsstyring
- Organisering av logistikkaktiviteter
- Logistikk i servicebedrifter
- Prosjektarbeid
- Logistikk i Europa
- Innkjøpsprosessen
- Logistikk og miljø

- Leverandørsamarbeid
- Tidskonkurranse/BPR
- Oppsummering/avslutning

Obligatorisk litteratur

Arnold J.R.T.: *Introduction to Materials Management*. Prentice-Hall, 1991.

Coyle J.J. Bardi E.J. & Langley C.J.: *The Management of Business Logistics*. West Publishing Company, 1992.

Gadde L.E. och Håkansson H.: *Professionellt inköp*. Studentlitteratur, 1993.

Persson, G. og Virum H.: *Materialadministrasjon for konkurransekraft*. AdNotam, 1993.

Stock J.R., Lambert D.M.: *Strategic Logistics Management*. Irwin 1992.

Artikkelsamling

Evaluering

Evalueringen består av to deler:

- 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Kalkulator Texas 503/507

Markedsføringsledelse

Kurskoder: **MAN 2092 Prosjektoppgave 1**
 MAN 2192 Prosjektoppgave 2

 MAN 2292.01 Case
 MAN 2292.02 Skriftlig eksamen

Fagansvarlig: Studierektor Runar Framnes

Institutt: Markedsføring og logistikk

Vekttall: 10

4

Programmet gjennomføres ved BI Trondheim

Programmets mål

Management Programmet Markedsføringsledelse har som mål å gi deltakerne forståelsen av hvorfor markedsorientert ledelsesfilosofi bør påvirke alle bedriftens funksjoner, samt gi grundig øvelse i markedsstrategisk tenking. Programmet vil gi høy faglig innsikt i markedsanalytiske disipliner og grunnlag for utvikling av markedsstrategier på ulike typer markeder nasjonalt og internasjonalt. Det er like aktuelt for medarbeidere i offentlig som i privat sektor.

Emneoversikt

- Forbrukeratferd
- Markedsanalyser
- Markedskommunikasjon
- Industriell markedsføring
- Internasjonal markedsføring og ledelse
- Markedsstrategi
- Markedsrett
- Caseseminar i markedsføring

Obligatorisk litteratur

Framnes, R. og Solberg, C.A.: *Artikkelsamling i Internasjonal markedsføring og ledelse*. Børum: BI Forlag 1993.

Helgesen, Th.: *Markedskommunikasjon - prinsipper for effektiv informasjon og påvirkning*. 2. utg., Oslo: Bedriftsøkonomenes Forlag 1993.

Kotler, P.: *Marketing Management*. 7th ed., Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall 1991 (alternativt norsk utgave ved Sven Erik Blom).

Løchen, T.C.: *Markedsføringsloven med kommentarer*. 5.utg., Oslo: Tano 1992.

Selnes, F.: *Markedsundersøkelser*. 3. utg., Oslo: Tano 1993.

Solberg, C.A.: *Eksportmarkedsføring*. 3.utg., Oslo: Tano 1986.

Thjømøe, H.M.: *Forbrukeratferd*. 3.utg., Asker: Singularis Forlag 1990.

Wallis, R.: *Markedsføringens resultatansvar*. Oslo: Tano 1981.

Webster jr., F.E.: *Industrial Marketing Strategy*. 3rd ed., New York, N.Y.: Wiley 1991.
Løvsamling.

Forhåndslitteratur

(for deltakere med manglende forkunnskaper)

Blom, S.E., Framnes, R og Thjømøe, H.M.: Markedsføringsledelse. 3. utg., Oslo: Tano 1990

Wenstøp, F.: *Statistikk og dataanalyse*. 3. utg., Oslo: Tano 1991 (kap. 1-5).

Evaluering

Evalueringen består av to deler:

- 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Norges Lover og annen relevant lovsamling uten kommentarer

Markedskommunikasjon

Kurskoder: **MAN 3592 Prosjektoppgave**
 MAN 3692 Skriftlig eksamen

Fagansvarlig: Førsteamanuensis Thorolf Helgesen

Institutt: Markedsføring og logistikk

Vekttall: 10

Programmets mål

Management Programmet Markedskommunikasjon har som mål å gi deltakerne innsikt i prinsipper og metoder for informasjon og påvirkning gjennom reklame og andre kommunikasjonstiltak - herunder samfunnsinformasjon. Programmet gir en grundig innføring i viktige hjelpedisipliner som psykologi og sosiologi, men det er lagt størst vekt på den praktiske utførelse av oppgavene - med andre ord, hvordan man planlegger, gjennomfører og styrer kampanjene og kontrollerer resultatene. Det blir gitt en rekke praktiske eksempler.

Fagområdet er i rivende utvikling. I år 2000 vil vår «kommunikasjonsverden» være svært forskjellig fra dagens, med sterke internasjonale strømninger og bruk av avansert informasjonsteknologi. Dette tar vi høyde for i programmet!

Moduloversikt

Modul 1 Markedsføring og markedskommunikasjon i praksis

Modul 2 Kommunikasjonsforskning og kommunikasjonsteorier

Modul 3 Kommunikasjonsmidler og kommunikasjonsbeslutninger

Modul 4 Utforming av reklamebudskap

Modul 5 Reklamemedier og medievalg

Modul 6 Kommunikasjonsbransjen mot år 2000

Obligatorisk litteratur

Barban, A.M. et al.: *Essentials of Media Planning*. 2nd ed., Lincolnwood: NTC Business Books 1989.

Cappelen, A.: *Bruk pressen*. Oslo: NHO Forlag 1990.

de Mooij, M.: *Advertising Worldwide*. 2. ed.: Prentice Hall 1994.

Helgesen, T.: *Markedskommunikasjon - prinsipper for effektiv informasjon og påvirkning*. 2. utg., Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1994.

Kotler, P.: *Marketing Management*. Prentice Hall 1994.

Løchen, T.C.: *Markedsføringsloven med kommentarer*. 4. utg., Oslo: Tano 1987.

Thjømøe, H.M.: *Forbrukeradferd*. 4. utg., Singularis, 1994.

Evaluerings

Evalueringen består av to deler:

- 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Norge i Europa

Kurskoder: **MAN oppgis senere Prosjektoppgave I**
MAN 2792 Skriftlig eksamen

Fagansvarlig: Professor Kjell A. Eliassen
 Institutt: Organisasjon og ledelse
 Vekttall: 10

Programmets mål

Programmet har som mål å gi deltakerne kunnskap om og innsikt i den fremtidige utvikling i EU og EØS og Norges forhold til unionen etter vårt nei. Nå er det enda viktigere for norske bedrifter, interesseorganisasjoner og offentlige institusjoner å forholde seg til det som skjer i unionen. Programmet tar for seg utviklingen i EU med vekt på regjeringskonferansen i 1996 og utvidelsen av EU østover, samt EUs fremtidige forhold til USA og Det fjerne Østen. En gjennomgang av sentrale EU-dokumenter og forskningsrapporter gir grunnlag for oppdatert kunnskap om Den europeiske union. Målet er å formidle en dypere innsikt i og forståelse av medlemslandenes samfunnsforhold, politikk, økonomi, kultur og forretningsatferd. Dette er grunnleggende forutsetninger for fruktbart samarbeid med bedrifter, institusjoner og organisasjoner i EU-området og representere nødvendig kunnskap for etablering av virksomhet i dette området.

Moduloversikt

Modul 1 EU's utvikling og Norges forhold til EU
 Modul 2 EU-lobbying
 Modul 3 Innføring i politikk og samfunnsforhold i de mest sentrale EU-landene
 Modul 4 EU og EØS politikk på viktige områder

Det gjennomføres en studietur til Brussel i løpet av programmet.

Obligatorisk litteratur

Andersen, S.S. & Eliassen, K.A. (red): *Det nye Europa - Den europeiske unions institusjoner og politikk*. 2. utg., Oslo: Tano 1993.
 Andersen, S.S. & Eliassen, K.A. (red): *Making Policy in Europe: Europeification of National Policy-Making*. London: Sage 1993.
 Andersen, S.S. & Eliassen, K.A.: *EU - how democratic*. London: Sage 1995.
 Andersen, S.S. & Eliassen, K.A.: *EU Lobbying: Innflytelse og demokrati*. Arbeidsnotat 1995/4.
 Andersen, S.S. & Eliassen, K.A.: *EU Lobbying - The New Research Agenda*. Working Paper 1994/40.
 Berntzen, E. og Heidar, K.: *Vesteuropeisk politikk - partier, regjeringsmakt og styreform*. Oslo: Universitetsforlaget 1993.
 Dyker, D.: *The European Economy*. London and New York: Longman 1992.
 Nugent, N.: *The Government and Politics of the European Community*. 2nd ed., Houndmills: Macmillan 1992.
 + utdelt materiale

Evaluering

Evalueringen består av to deler:

- 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Omstillingsbehov og ledelsesutfordringer i offentlig sektor

Kurskoder: **MAN 3092 Prosjektoppgave**
 MAN 3192 Skriftlig eksamen

Fagansvarlig: Førsteamanuensis Johan From
Institutt: Organisasjon og ledelse
Vekttall: 10

Programmets mål

Storbritannia har i løpet av det siste tiåret gjennomført en «revolusjon» i offentlig sektor. Gjennomgripende endringer i forholdet mellom sentrale og lokale myndigheter, i forholdet mellom brukerne og forvaltningen og i måten offentlig sektor er organisert, styrt og ledet på er resultatet av denne revolusjonen. Studieturen skal belyse disse endringene nærmere, konsekvensene av de og ikke minst hvordan og hvorfor de er kommet i stand.

Moduloversikt

Modul 1 Introduksjon - ledelse i offentlig sektor
Modul 2 Ledelse og omstilling
Modul 3 Internasjonalisering av offentlig sektor
Modul 4 Studietur til Storbritannia
Modul 5 Organisering og ledelse
Modul 6 Omstillingsstrategier og effektivitet

Obligatorisk litteratur

Eliassen, K. A. & Kooiman, J. (ed.): *Managing Public Organizations*. London: Sage 1993 (Kap. 4, 9, 13 og 16).
Fevolden T., Hagen, T. & Sørensen, R.: *Kommunal organisering*. Oslo: Tano 1992 (Kap. 1-6 & 11-13).
Gundersen, Fr. Fr.: *Hovedlinjer i forvaltningsretten*. 3. utg., Sandvika: Eget forlag 1990.
Nielsen, J. C. Ry: *Tanker om ledelse - fra hierarki til kollektiv ledelse*. København: Nyt fra samfundsvidenskabene 1988.
NOU 1989:5 En bedre organisert stat (Kap. 3,5 og 7).
NOU 1990:13 Forslag til ny lov om kommuner og fylkeskommuner (Kap. 1-11, 16 og 22).
NOU 1991:28 Mot bedre vitende?
Olsen, J. P.: *Foran en ny, offentlig revolusjon*. Nytt Norsk Tidsskrift 1986:3 (s. 3-15).
Olsen, J. P.: *De nordiske lands offentlige forvaltning i 1980- og 1990-årene*. Noen perspektiver, Nordisk Administrativt Tidsskrift 1979:3 (s. 257-273).
Rasch, B. E. (red.): *Symbolpolitikk og parlamentarisk styring*. Oslo: Universitetsforlaget 1993.
SOU 1993:16 *Nya villkor för ekonomi och politik*. Allmänna Förlaget.
St. meld. nr. 35 (1991/92) *Om statens forvaltnings- og personalpolitikk*.

Evaluerings

Evalueringen består av to deler:
– 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
– Prosjektoppgave - 6 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Operasjonell revisjon og administrativ kvalitetssikring

4

Kurskoder: **MAN 8092 Prosjektoppgave**
 MAN 8192 Skriftlig eksamen

Fagansvarlig: Professor Flemming Ruud

Institutt: Økonomi

Vekttall: 10

Beskrivelsen er basert på gjennomføringen av programmet 94/95, slik at det vil forekomme enkelte endringer i programmet.

Programmets mål 94/95

Den operasjonelle revisjonens primære oppgave er på vegne av foretakets styre og ledelse å se etter hvorvidt foretaket er under betryggende styring og kontroll, og at foretakets formål og målsettinger blir oppfylt. Gjennom det arbeidet som utføres vil den operasjonelle revisjonen kunne assistere ledelsen på alle nivåer med råd, veiledning, etc. Funksjonen er knyttet til ledelsens ansvar og behov for å kontrollere foretakets virksomhet og effektivitet, og er bl.a. ett av midlene for å ivareta kontrollansvaret i henhold til lovgivningen.

Management Programmet Operasjonell revisjon og administrativ kvalitetssikring har som hoved mål å gi studentene en grundig innføring i samspillet mellom bedriftens formål og målsettinger og virkemidlene i den interne kontrollen, samt den operasjonelle revisjonens funksjon og arbeidsmetodikk. Det gis en systematisk veiledning i teoriene og prinsippene for utvikling av internkontroll/kvalitetssikring og oppbygging og gjennomføring av en operasjonell revisjonsfunksjon.

Studentene vil få en omfattende innsikt i revisjonsteoretiske og praktiske revisjonsspørsmål. Programmet er et yrkesorientert studium og er i tråd med «state of the art» innen profesjonen nasjonalt og internasjonalt. Det tas sikte på å gi studentene den nødvendige teoretiske utdanning, som forutsettes for å utføre oppgaver som tilligger en operasjonell revisjon eller personell som arbeider med utvikling av kvalitetssikring i virksomheten.

Moduloversikt 94/95

Modul 1 Å utvikle kvalitetssikring

Modul 2 Kvalitetssikring og operasjonell revisjon

Modul 3 Vurdering og testing av kvalitetssystemer

Modul 4 Sikring av IT området, og økonomisk kriminalitet

Modul 5 Ulike revisjonsformer, metodikk og standarder

Obligatorisk litteratur 94/95

Institute of Internal Auditors: *Codification of Standards for the Professional Practice of Internal Auditing*. Altamonte Springs, Florida 1988.

Løken, K.: *Kontroll*. 4. utg., Oslo, Bedriftsøkonomens Forlag 1993.

Ratliff, R. L. e.a.: *Internal Auditing: Principles and Techniques*. Institute of Internal Auditors, Altamonte Spring, Florida 1988.

Treadway Commission 1992: *Internal Control - Integrated Framework*. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission 1992.

Evaluering

Evalueringen består av to deler:

- 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Problemløsningspsykologi og beslutningsatferd

Kurs: MAN 5195 Skriftlig eksamen
MAN 5095 Prosjektoppgave

Fagansvarlig: Professor Geir Kaufmann
Institutt: Organisasjon og ledelse
Vekttall: 10

Programmets mål

4

Kognitiv psykologi (informasjonspsykologi) omhandler mennesket som informasjonsbehandler i videste forstand - på individuell basis såvel som i sosial, organisatorisk og kulturell sammenheng. Kognitiv psykologi er ikke bare et delområde som omhandler kunnskapsprosesser, men er ubestridelig det ledende «paradigme» i moderne psykologi. Begreper, teorier og forskningsresultater fra kognitiv psykologi overisler nå hele det psykologiske fagfelt, i.e. personlighetspsykologi, psykopatologi/mental helse, pedagogisk psykologi, sosialpsykologi og organisasjonspsykologi. Eksperimentell kognitiv psykologi er en av hoveddisiplinene innen den nye vitenskapen «cognitive science», sammen med datamatikk, kunstig intelligens, lingvistikk og moderne nervovitenskap. Mange andre fag, som fysikk, økonomi, organisasjon og antropologi er også viktige leverandører til denne nye vitenskapen.

I denne kurssekvensen vil deltakerne få et godt overblikk over, og innsikt i psykologiens rolle i kognisjonsvitenskap. Hovedvekten vil bli lagt på områdene problemløsning og beslutningsatferd. Det sentrale siktemål for kurset er å formidle de mest sentrale prinsipper for menneskelig problemløsning og beslutningsatferd slik disse utfolder seg i hverdagsliv og i arbeidsliv og organisasjoner. Undervisning vil bli gitt av fremtredende nasjonale forskere på feltet, og vil bestå i forelesninger, seminarer og gruppeøvelser. Demonstrasjon av relevant informasjonsteknologi vil bli gitt, inklusiv datasimulering av kognitive prosesser. Kurset har et klart praktisk siktemål som består i å øke deltakernes kompetanse om og innsikt i sentrale spørsmål omkring mennesket som informasjonsbehandler. Det vil bl.a. bli lagt vekt på oppøving i strukturerte problemløsningsmetoder som kan nyttes både på individuell og gruppebasis, og som kan anvendes i arbeids- og organisasjonsliv i form av verktøy for organisasjons- og ledelsesutvikling. Det vil også bli gitt demonstrasjon av kognitive testmetoder, samt diskusjon omkring bruken av slike metoder i arbeidslig og organisasjonssammenheng.

Moduloversikt

Modul 1 Kognitive grunnprosesser
Modul 2 Problemløsningspsykologi og kreativitet
Modul 3 Individuelle forskjeller i kognitive evner og kognitive strategipreferanser.
Modul 4 Tenking, bedømmings- og beslutningsprosesser
Modul 5 Beslutningsatferd

Obligatorisk litteratur

Carrol, J.B.: *Human cognitive abilities*. Cambridge, England: Cambridge University Press, 1993.
Fiske, S.T. & Taylor, S.E.: *Sosial cognition*. New York: McGraw-Hill, 1991.
Galotti, K.M.: *Cognitive psychology in and out of the laboratory*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole, 1994.

- Honeck, R.P.: *Introductory readings for cognitive psychology*. Guilford, Connecticut: The Duskin Publishing Group, 1994.
- Kaufmann, G.: *Kompendium i kognitiv psykologi*. Bergen: Universitetet i Bergen, 1995.
- Kaufmann, G.: *Problemløsning og kreativitet i organisasjonspsykologisk perspektiv*. Oslo: Cappelen, 1982 (under revisjon, ny utgave 1995).
- Lai, L. Artikkelsamling (under utarbeidelse).
- Leavitt, H.J., Pondy, L.R. and Boje D.M. (eds.): *Readings in Managerial Psychology*. (4 th.ed.), Chicago: The University of Chicago Press, 1989.
- Martinsen, Ø.: Forelesningskompendium: *Kognitive stil, Problemløsning og motivasjon*. Bergen: Universitetet i Bergen, 1995.
- Plous, S.: *The psychology of judgment and decision making*. New York: McGraw-Hill, 1993.
- Rand, P.: *Mestringsmotivasjon i teori og praksis*. Oslo: Universitetsforlaget, 1992.
- Salomon, G.: *Distributed cognitions*. New York: Cambridge University Press, 1993.
- Sims, H.P. Jr., Gioia D.A. and Ass: *The Thinking Organization: Dynamics of Organizational Social Cognition*. San Fransisco: Jossey-Brass Publishers, 1986.
- Smith, S.M., Ward, T.B., & Finke, R.A.: *The creative cognition approach*. Cambridge, MA: MIT Press 1994.
- Sternberg, R.J.: *Thinking and problem solving*. Oxford University Press, 1994.
- Sternberg, R., & Colligen, A.: *Comtetence considered*. Cambrige, MA: Cambridge Univ. Press, 1993.
- Sternberg, R.J., & Davidson, J.E.: *The nature of insight*. New York: Cambridge University Press, 1994.
- Teigen, K.H.: Forelesningskompendie (under utarbeidelse).

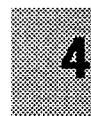
Evaluering

Evalueringen består av to deler:

- 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Prosjektledelse

Kurs: **MAN 1393 Skriftlig eksamen**
MAN 1293 Prosjektoppgave

Fagansvarlig: Professor Svein Arne Jessen
 Institutt: Organisasjon og ledelse
 Vekttall: 10

Programmet gjennomføres ved BI Bergen og BI Senter for lederutdanning, Ekeberg, Oslo.

Programmets mål

4

Management Programmet i Prosjektledelse har som sitt fremste mål å gi fremtidige prosjektledere en komplett innføring i hva det vil si å lede prosjekter slik at disse lykkes i å nå sine mål. Dette vil innebære mer enn det å kunne administrere og styre fysiske og økonomiske ressurser innen pålagte rammer. Naturligvis er også dette en viktig forutsetning for et vellykket prosjektarbeid, men den moderne prosjektleder må i tillegg beherske en rekke ikke-programmerbare forhold. Typisk i så henseende er å ha en grunnleggende innsikt i og sterk forståelse for den strategiske tilrettelegging som ligger bak prosjektideen, å ha evne og innsikt i å foreta taktiske disponeringer og ha den praktiske modenhet som skal til for å utføre daglig, operativ ledelse av mennesker slik at disse lykkes i et gjensidig forpliktende samarbeid mot en gjennomløpende, felles målforståelse.

I praksis betyr dette at når kurset er over, skal deltakerne kunne ha evnen til å definere og initiere oppgaver slik at de oppfyller de kriterier vi i dag anser som de mest sentrale for et vellykket prosjektarbeid, de skal kunne målsette, planlegge og kontraktfeste arbeidsoppgaver slik at de kan styres og ledes etter de beste prosjektadministrative prinsipper, de skal ha fått kunnskap og trening i å gjennomføre og styre prosjektarbeid slik at både fysiske og menneskelige ressurser samspiller på den best mulige måte. De skal videre ha lært hvordan prosjektarbeid kan etterevalueres og bedømmes som en alternativ problemløsningsform til andre og mer tradisjonelle måter å endre og utvikle bestående strukturer på. I denne prosessen vil det også inngå en grundig innføring i ulike prosjektadministrative verktøy og teknikker, inklusiv bruk av datamaskin og annen informasjons-teknologi på en fordelaktig måte.

Det spesielle med dette Management Programmet er også at deltakeren skal følge og evaluere et eget valgt igangværende prosjekt gjennom hele studietiden. Evalueringen avsluttes med en prosjektrapport som sensor bedømmer på lik linje med den skriftlige avslutningseksamen.

Moduloversikt

Modul 1 Prosjektkonseptet
 Modul 2 Prosjektmålene og den overordnede planleggingen
 Modul 3 Den detaljerte prosjektplanen
 Modul 4 Prosjektgjennomføring og -kontroll
 Modul 5 Organisering av prosjektarbeidet
 Modul 6 Prosjektledelsen

Obligatorisk litteratur

Andersen, E.S., Grude, K. og Haug, T.: *Målføret prosjektstyring*. 2. utg. Rud: NKI-forlaget 1988.
 Graham, R.: *Project Management as if People Mattered*. Primavera Inc. 1990.
 Jessen, S.A.: *Konsekvensanalyser i praktisk prosjektarbeid*. Tano Forlag 1995.

Jessen, S.A.: *Prosjektadministrative metoder*. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1992.
Jessen, S.A.: *The Nature of Project Leadership*. Oslo: Universitetsforlaget 1992.
Nelson, D.L. and Quick, J.C.: *Organizational Behavior*. West Publishing Co. 1994.
Skare, L.H. og Jessen, S.A.: *Prosjektadministrasjon og utredningsteknikk*. Oslo: Tano Forlag 1991.

Evaluering

Evalueringen består av to deler:

- 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Kalkulator Texas 503/507

Samspill og ledelse

Kurskoder:	MAN 5592 Prosjektoppgave MAN 5692 Individuell hjemmeeksamen, 72 timer
Fagansvarlig:	Professor Paul Moxnes Høgskolelektor Steinar Bjartveit
Institutt:	Organisasjon og ledelse
Vekttall:	10

Programmet gjennomføres ved BI Stavanger og BI Senter for lederutdanning, Ekeberg, Oslo.

4

Programmets mål

Norge har lenge hatt ry på seg som et foregangsland innen organisasjonspsykologi. Management Programmet Samspill og ledelse - anvendt organisasjonspsykologi bygger på norsk og internasjonal forskning og erfaring. Det tar for seg praktiske og teoretiske emner som teamutvikling, egenutvikling, personlighet, ubevisste krefter i organisasjonen, angst og struktur i forandringsarbeidet, faktorer som fremmer og hemmer læring, psykologiske forutsetninger for vekst, håndtering av konflikt, forståelsen av egen og andres rolle, lederrollen og intervensjonsstrategier.

Det overordnede mål for programmet vil imidlertid være å formidle en helhetlig forståelse av hvilke krefter i det menneskelige samspill som ligger til grunn for trivsel, produktivitet og fornying. Nye ferdigheter og fagkunnskaper vil bli forsøkt integrert med den enkelte deltakers erfaringer.

Hver modul er lagt opp som en sekvens med integrerte forelesninger, øvelser og diskusjoner. Etter programmet vil deltakerne sitte igjen med praktisk-psykologisk kunnskap til bruk i bedrifter og organisasjoner der endringer skjer stadig raskere. Den enkelte vil ha nye ferdigheter i ledelse og samspill. Programmet sikter mot å formidle fagpsykologisk viten gjennom en kontinuerlig prosess hvilket gir rike muligheter for personlig utvikling.

Moduloversikt

- Modul 1 Erfaringslæring I - samspill og ledelse
- Modul 2 Gruppepsykologiske prosesser
- Modul 3 Organisasjonspsykologiske prosesser
- Modul 4 Erfaringslæring II - personlighet og rolle
- Modul 5 Prosesskonsultasjon

Obligatorisk litteratur

- Forsyth, D.R.: *Group dynamics*. 2nd edition., Pacific Grove, CA: Brooks/Cole 1990.
- Morgan, G.: *Organisasjonsbilder: innføring i organisasjonsteori*. Oslo: Universitetsforlaget 1989.
- Moxnes, P.: *Hverdagens angst i individ, gruppe og organisasjon.*, Oslo: Paul Moxnes 1989.
- Moxnes, P.: *Dyptroller: Helter, hekser, horer og andre mytologiske roller i organisasjonen.*, Oslo: Paul Moxnes 1993.
- Schein, E.H.: *Organizational culture and leadership*. 2nd edition, San Francisco: Jossey-Bass 1992.
- Sharp, D.: *Personlighetstyper. C.G. Jungs typologiske modell.*, Oslo: Paul Moxnes 1992.
- Kompendium/bok i Personlighetspsykologi.
- Ytterligere en bok oppgis ved studiestart

Evaluering

Evalueringen består av to deler:

- Individuell hjemmeeksamen 72 timer
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

Service Management

Kurskode: MAN 6795 Prosjektoppgave
MAN 6895 Skriftlig eksamen, 5 timer

Management programmet består av delprogrammene:

- Markedsføring
 - Serviceledelse
- som hver gir 5 vekttall

Management programmet (10 vekttall) evalueres med en 5 timers skriftlig eksamen og prosjektoppgave.

4

Delprogram 1: Markedsføring

Kurskode: DEL 2295 Skriftlig eksamen

Fagansvarlig: Studierektor Hermann Kopp

Institutt: Markedsføring og logistikk

Vekttall: 5

Programmets mål

Grunnmodulen skal gi deltakerne en innføring i de viktigste basisfagene i markedsføring, Markedsundersøkelser, Forbrukeratferd og Markedsstrategi.

Moduloversikt

Modul 1 Markedsundersøkelser

Modul 2 Forbrukeratferd

Modul 3 Markedsstrategi

Obligatorisk litteratur

Kotler, Philip: *Markedsføringsledelse*. Universitetsforlaget, 1992.

Selnes, Fred: *Markedsundersøkelser*. Tano Forlag, 3. utg. 1993.

Thjømøe, Hans M.: *Forbrukeratferd*. Singularis Forlag, 4. utg. 1994.

Evaluerings

Delprogrammet vil bli evaluert med en 5 timers skriftlig eksamen

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Delprogram 2: Serviceledelse

Kurskoder: **MAN 6895 Skriftlig eksamen**
 MAN 6795 Prosjektoppgave

Fagansvarlig: Amanuensis II Arild Borg
Institutt: Markedsføring og logistikk
Vekttall: 5

Programmets mål

Programmet i Service Management har som mål å gi deltakerne en grundig innsikt i og kunnskap om effektiv ledelse av tjenesteytende virksomheter. De dramatiske omstillingene som for tiden finner sted i en rekke serviceindustrier (bank, forsikring, data etc.), betinger at man har solid kunnskap om ledelse av tjenesteytende virksomheter og markedsføring av tjenester for å lykkes. Med dette som utgangspunkt, tar kurset sikte på å gi deltakerne den nødvendige innsikten og kunnskapen for å stille sterkere i møte med dagens omstillinger.

4

Moduloversikt

Modul 1 Strategi og planlegging
Modul 2 Kundepsykologi
Modul 3 Prinsipper og utfordringer i ledelse av serviceorienterte virksomheter

Obligatorisk litteratur

Andreassen, Tor W.: *Serviceledelse-Prinsipper for Effektiv Markedsføring og Ledelse av Serviceforetak*. Oslo, ad Notam .1993.
Dessler, G.: *Organization Theory, Integrating Structure and Behavior*. 2 ed., New Jersey: Prentice-Hall 1986, Inc. Kapitlene 1, 4, 8 og 9.
Gummesson, Evert: *Fra 4P til 30R*. Liber forlag, 1995.
Johannessen, Jon-Arild & Olaisen, Johan: *Endringsledelse. Mål og Resultatstyring i Privat og Offentlig Virksomhet*. Oslo, Fagbokforlaget, 1994.
Kouzes, James M. og Posner, Barry Z.: *The leadership challenge: how to get extraordinary things done in organizations*. San Francisco, Jossey-Bass, 1990.
Little, A. D.: *Logistics in Service Industries, Council of Logistics Management (CLM) 1991, Chapter 5: Logistics in Telephone Companies*.
Mintzberg, Henry: *The rise and fall of strategic planning: reconceiving roles for planning, plans, planners*. New York, Free Press, 1994.
Normann, Richard og Ramirez, Rafael: *Designing interactive strategy: from value chain to value constellation*. Chichester, Wiley 1994.
Artikkelsamling

Evaluering

Evalueringen består av to delerprogram:
– 3 timers skriftlig eksamen - 2 vekttall
– Prosjektoppgave - 3 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Strategisk ledelse

Kurskoder: **MAN 1092 Prosjektoppgave**
 MAN 1192 Skriftlig eksamen

Fagansvarlig: Professor Il Reiar Ness
Institutt: Strategi, historie og språk
Vekttall: 10

Programmet gjennomføres ved BI Stavanger og BI Senter for lederutdanning, Ekeberg, Oslo.

4

Programmets mål

Programmet Strategisk ledelse har som målsetting å utvikle deltakernes evne til å løse strategiske oppgaver. Dette omfatter gjennomføring av strategiske analyser, ledelse og gjennomføring av en strategiprosess i en organisasjon, samt ledelse av en organisasjon i henhold til en valgt strategi. Deltakelse i programmet vil bidra til å kvalifisere for å arbeide med strategispørsmål, som leder, stabsmedarbeider eller som bedriftsrådgiver.

Programmet forutsetter ikke at deltakerne har utstrakt erfaring med strategiarbeid. Men opplegget krever grunnleggende kunnskap om de bedriftsøkonomiske disipliner, samt legning for å tenke og arbeide analytisk. Det vil være egnet for personer som er i starten av sin lederkarriere, med noen få års arbeidserfaring etter fullført studier, såvel som for erfarne ledere som ønsker å fornye og utvide sine kunnskaper innen en vital ledelsesdimensjon.

Vellykket strategiarbeid i organisasjoner omfatter fire hovedkomponenter:

- Prosess,
- analyse,
- beslutning og
- gjennomføring

Kurset er modellert etter samme mønster, hvor hver av disse fire komponenter dekkes. Analysekomponenten dekkes i hovedsak i løpet av de tre første modulene, mens emner relatert til beslutning og gjennomføring behandles i de to siste moduler.

Prosessdimensjonen binder de tre andre komponentene sammen, og behandles derfor på flere punkter i løpet av kurset.

Emneoversikt

Strategiske prosesser
Strategisk analyse
Teknologi og FoU-strategi
Strategiske beslutninger
Strategikompetanse og kompetansestrategi
Bedriftskultur
Strategisk allianser

Obligatorisk litteratur

Pensumlitteratur oppgis senere

Evaluering

Evalueringen består av to deler:

- 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

Strategisk personalledelse

Kurskoder: **MAN 4095 Prosjektoppgave**
 MAN 4195 Skriftlig eksamen

Fagansvarlig: Professor Geir Kaufmann
Institutt: Organisasjon og ledelse
Vekttall: 10

Programmet gjennomføres ved BI Trondheim og BI Senter for lederutdanning, Ekeberg, Oslo.

4

Programmets mål

Selvom personaltemaet har stått sentralt i ledelsesfagene i flere decennier, har faget utviklet seg internasjonalt i løpet av 80-årene til å bli det aller mest sentrale strategiske område for organisasjoner.

En av årsakene er at samfunnets næringsmessige profil har endret seg nesten dramatisk fra hovedsakelig produksjonsvirksomhet til tjenesteyting, service og kunnskapsindustri. Menneskesyn og verdigrunnlag i de enkelte virksomheter er blitt fokusert sterkere - også internasjonalt. Grunnlaget for denne utviklingen ligger i den økende interesse for motivasjon og inspirasjon i arbeidet. Denne interesse har gitt begrepene ledelse og samarbeid et nytt innhold. Som følge av denne økende forståelse, har måten å lede arbeid på blitt klart endret. Der er en uomtvistelig sammenheng mellom virksomhetsplanlegging og generell bedriftsstrategi på den ene siden, og personalplanlegging og utvikling av kompetanse på den andre. Denne sammenhengen gjør det nødvendig for ledere å gjøre en rekke personalstrategiske valg som en del av lederoppgaven. Dette programets mål er å gi deltakerne kompetansemessig grunnlag for å gjøre disse valgene på en gjennomtenkt og heldig måte.

Kompetanse dekker i denne sammenhengen et videre spekter enn bare fagkunnskap. Det er den mellommenneskelige dimensjon ved ledelsesfunksjonen som dette kurset vil kaste lys over. Deltakerne skal få kunnskaper og holdninger som kan hjelpe dem til å bli sentrale medspillere i utviklingen av en tidsmessig lederstil i norske virksomheter.

Norske organisasjoner står overfor store ideologiske, kulturelle og produksjonsmessige utfordringer. Dette gjør det viktig å spre kunnskap og innsikt om den politikk og strategi for personalledelse som i fremtiden vil bli ført.

Moduloversikt

Modul 1 Personalpolitikk og strategisk personalledelse
Modul 2 Arbeidspsykologi og personalforvaltning
Modul 3 Organisasjonskulturens betydning for endring og omstilling
Modul 4 Resultatstyring og ledelsesprosesser
Modul 5 Kompetansestyring, læring og utvikling

Obligatorisk litteratur

Bang, H.: *Organisasjonskultur*. 2. utg., Oslo: Tano 1990.
Beaumont, P. B.: *Human Resource Management. Key Concepts and Skills*. London: SAGE 1993.
Roos, G., von Krogh, G. og Roos, J.: *Strategi*. 2. utgave, Dublin: Green Valley University Press 1994 (Kap. 1-8).
Dowling, P.J., Schuler, R.S. & Welch, D.E.: *International Dimensions of Human Resource Manage-*

ment. 2. utgave., Belmont: Wadsworth Publishing Co. 1994.
Mitchell, T. R. and Larson, J. R.: *People in organizations*. New York: McGraw-Hill 1987.
Nordhaug, O. m.fl.: *Kompetansestyring*. 2. utg., Oslo: Tano 1993 (Del IV).
Stenberg, J. E.: *Resultatrettet ledelse*. 4. utg., Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1987 (med forbehold).

Evaluering

Evalueringen består av to deler:

- 5 timers skriftlig eksamen - 4 vekttall
- Prosjektoppgave - 6 vekttall

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler tillatt til den skriftlige eksamen

4

BI tar forbehold om endringer i overnevnte opplysninger.

Timeplan

Master of Management programmer 1995/96

Program	Sted	Moduler	
Intensivprogrammet	Ekeberg	Oppstartsamling Modul 1 30.10-17.11 1995 Modul 2 26.02-15.03 1996	28.08-29.08 .95
Dialogmarkedsføring, delprogram - 5 vekttall	Ekeberg	Modul 1 25.01-27.01 1996 Modul 2 29.02-02.03 1996 Modul 3 18.04-20.04 1996	Torsdag 1200-1930 Fredag 0900-1900 Lørdag 0900-1430
Elektrisitetsøkonomi og administrasjon	Ekeberg	Modul 1 11.10-14.10 1995 Modul 2 29.11-02.12 1995 Modul 3 14.02-17.02 1996 Modul 4 13.03-16.03 1996 Modul 5 17.04-20.04 1996 Modul 6 08.05-11.05 1996	Onsdag 1200-1700 Torsdag 0900-1630 Fredag 0900-1630 Lørdag 0900-1300
Endringsledelse	Ekeberg	Modul 1 30.08-01.09 1995 Modul 2 11.10-13.10 1995 Modul 3 22.11-24.11 1995 Modul 4 31.01-02.02 1996 Modul 5 13.03-15.03 1996	Onsdag 0900-1800 Torsdag 0900-1800 Fredag 0900-1800
Informasjonsledelse	Ekeberg	Modul 1 27.09-30.09 1995 Modul 2 08.11-11.11 1995 Modul 3 10.01-13.01 1996 Modul 4 13.03-16.03 1996 Modul 5 24.04-27.04 1996	Onsdag 1030-1700 Torsdag 0900-1700 Fredag 0900-1700 Lørdag 0900-1700
Innkjøp og forsyningsledelse i privat og offentlig sektor	Ekeberg	Modul 1 30.08-02.09 95 (modul 1) Modul 2 12.10-14.10 95 (modul 1) (modul 2-6) Modul 3 23.11-25.11 1995 Modul 4 18.01-20.01 1996 Modul 5 22.02-24.02 1996 Modul 6 25.04-27.04 1996	Onsdag 1000-1800 Torsdag 0900-1800 1000-1800 Fredag 0900-1800 Lørdag 0900-1500
International Business Foundationdelprogram - 5 vekttall	Ekeberg	Modul 1 20.09-23.09 1995 Modul 2 18.10-21.10 1995 Modul 3 29.11-02.12 1995	Onsdag 1200-1700 Torsdag-fredag 0900-1600 Lørdag 0900-1500

Timeplan

International Management and International Corporate Strategy. delprogram - 5 vekttall	Ekeberg	Modul 1	24.01-27.01 1996	Onsdag	1200-1700
		Modul 2	28.02-02.03 1996	Torsdag-fredag	0900-1600
		Modul 3	10.04-13.04 1996	Lørdag	0900-1500
International Marketing Plan, delprogram - 5 vekttall	Ekeberg	Modul 1	31.01-03.02 1996	Onsdag	1200-1700
		Modul 2	06.03-09.03 1996	Torsdag-fredag	0900-1600
		Modul 3	17.04-20.04 1996	Lørdag	0900-1500
International Business Communication - 5 vekttall	Ekeberg	UTSATT			
Investerings og finansiering	Ekeberg	Modul 1	11.09-13.09 1995	Mandag	1000-1715
		Modul 2	16.10-18.10 1995	Tirsdag	0900-1715
		Modul 3	27.11-29.11 1995	Onsdag	0900-1630
		Modul 4	15.01-17.01 1996		
		Modul 5	26.02-28.02 1996		
		Modul 6	25.03-27.03 1996		
Kompetansestyring og Kompetanseøkonomi	Ekeberg	Modul 1	06.09-08.09 1995	Onsdag	0900-1700
		Modul 2	11.10-13.10 1995	Torsdag	0900-1700
		Modul 3	15.11-17.11 1995	Fredag	0900-1700
		Modul 4	31.01-02.02 1996		
		Modul 5	06.03-08.03 1996		
		Modul 6	10.04-13.04 1996		
Logistikk	Ekeberg	Modul 1	27.09-30.09 1995	Onsdag	1000-1800
		Modul 2	15.11-18.11 1995	Torsdag	0900-1700
		Modul 3	24.01-27.01 1996	Fredag	0900-1700
		Modul 4	06.03-09.03 1996	Lørdag	0900-1600
		Modul 5	18.04-20.04 1996		
Markedsføring, delprogram - 5 vekttall	Ekeberg	Modul 1	12.10-14.10 1995	Torsdag	1200-1930
		Modul 2	09.11-11.11 1995	Fredag	0900-1900
		Modul 3	14.12-16.12 1995	Lørdag	0900-1430
Markedsføringsledelse	Trondheim	Modul 1	25.08-26.08 1995	Onsdag	1030-1830
		Modul 2	04.10-07.10 1995	Fredag	0830-1830
		Modul 3	22.11-25.11 1995	Lørdag	0830-1330
		Modul 4	07.02-10.02 1996		
		Modul 5	10.04-13.04 1996		
Markedskommunikasjon	Ekeberg	Modul 1	07.09-09.09 1995	Torsdag	1200-1900
		Modul 2	26.10-28.10 1995	Fredag	0900-1900
		Modul 3	07.12-09.12 1995	Lørdag	0900-1500
		Modul 4	08.02-10.02 1996		
		Modul 5	21.03-23.03 1996		
		Modul 6	02.05-04.05 1996		

Timeplan

Norge i Europa	Ekeberg	Modul 1	20.11-24.11 1995	Tirsdag	1200-1830
		Studietur	20.01-24.01 1996	Onsdag	1200-1830
		Modul 2	12.02-16.02 1996	Torsdag	1200-1830
		Modul 3	18.03-22.03 1996	Torsdag	1200-1830
		Modul 4	06.05-10.05 1996	Fredag	1200-1830
		Studietur går til Brussel, Belgia.			
Omstillingsbehov og ledelsesutfordring i offentlig sektor	Ekeberg	Modul 1	26.10-28.10 1995	Fredag	0900-1800
		Modul 2	07.12-09.12 1995	Lørdag	0900-1500
		Modul 3	11.01-13.01 1995		
		Modul 4	15.02-17.02 1996		
		Modul 5	13.03-15.03 1996		
		Modul 6	11.04-13.04 1996		
Operasjonell revisjon og administrativ kvalitetssikring	Ekeberg	Modul 1	13.09-16.09 1995	Onsdag	1200-1800
		Modul 2	25.10-28.10 1995	Torsdag	0900-1800
		Modul 3	13.12-16.12 1995	Fredag	0900-1800
		Modul 4	27.03-30.03 1996	Lørdag	0900-1500
		Modul 5	08.05-11.05 1996		
Problemløsningspsykologi og beslutningsatferd	Ekeberg	Modul 1	20.09-23.09 1995	Onsdag	1200-1800
		Modul 2	01.11-04.11 1995	Torsdag	0900-1800
		Modul 3	07.02-10.02 1996	Fredag	0900-1800
		Modul 4	20.03-23.03 1996	Lørdag	0900-1500
		Modul 5	08.05-11.05 1996		
		Modul 2 vil bli gjennomført på internat			
Prosjektledelse	Ekeberg	Modul 1	21.09-23.09 1995	Torsdag	0900-1800
		Modul 2	19.10-21.10 1995	Fredag	0900-1800
		Modul 3	30.11-02.12 1995	Lørdag	0900-1500
		Modul 4	08.02-10.02 1996		
		Modul 5	21.03-23.03 1996		
		Modul 6	09.05-11.05 1996		
Prosjektledelse	Bergen	Modul 1	05.10-07.10 1995	Torsdag	0900-1800
		Modul 2	02.11-04.11 1995	Fredag	0900-1800
		Modul 3	07.12-09.12 1995	Lørdag	0900-1500
		Modul 4	11.01-13.01 1996		
		Modul 5	07.03-09.03 1996		
		Modul 6	18.04-20.04 1996		
Samspill og ledelse - organisasjonspsykologi	Ekeberg	Modul 1	04.09-08.09 1995	Mandag	0900-1700
		Modul 2	18.10-20.10 1995	Tirsdag	0900-1700
		Modul 3	29.11-01.12 1995	Onsdag	0900-1700
		Modul 4	08.01-12.01 1996	Torsdag	0900-1700
		Modul 5	28.02-01.03 1996	Fredag	0900-1700

Timeplan

Samspill og ledelse - organisasjonpsykologi	Stavanger	Modul 1	11.09-15.09 1995	Mandag	0900-1700
		Modul 2	25.10-27.10 1995	Tirsdag	0900-1700
		Modul 3	06.12-08.12 1995	Onsdag	0900-1700
		Modul 4	29.01-02.02 1996	Torsdag	0900-1700
		Modul 5	06.03-08.03 1996	Fredag	0900-1700
Serviceledelse, delprogram - 5 vekttall)	Ekeberg	Modul 1	18.01-20.01 1996	Torsdag	1200-1930
		Modul 2	22.02-24.02 1996	Fredag	0900-1900
		Modul 3	11.04-13.04 1996	Lørdag	0900-1430
Strategisk ledelse	Ekeberg	Modul 1	04.10-07.10 1995	Onsdag	1300-1800
		Modul 2	22.11-25.11 1995	Torsdag	0900-1800
		Modul 3	31.01-03.02 1996	Fredag	0900-1800
		Modul 4	13.03-16.03 1996	Lørdag	0900-1500
		Modul 5	24.04-26.04 1996		
		Modul 2 gjennomføres i eksterne lokaler			
Strategisk ledelse	Stavanger	Modul 1	27.09-30.09 1995	Onsdag	1300-1800
		Modul 2	08.11-11.11 1995	Torsdag	0900-1800
		Modul 3	17.01-20.01 1996	Fredag	0900-1800
		Modul 4	28.02-02.03 1996	Lørdag	0900-1500
		Modul 5	10.04-12.04 1996		
Statagisk personalledelse	Ekeberg	Modul 1	27.09-30.09 1995	Onsdag	1200-1800
		Modul 2	08.11-11.11 1995	Torsdag	0900-1800
		Modul 3	10.01-13.01 1996	Fredag	0900-1800
		Modul 4	21.02-24.02 1996	Lørdag	0900-1500
		Modul 5	24.04-27.04 1996		
		Modul 2 vil bli gjennomført i eksterne lokaler			
Strategisk personalledelse Trondheim		Modul 1	11.10-14.10 1995	Onsdag	1200-1800
		Modul 2	15.11-18.11 1995	Torsdag	0900-1800
		Modul 3	17.01-20.01 1996	Fredag	0900-1800
		Modul 4	28.02-02.03 1996	Lørdag	0900-1500
		Modul 5	17.04-20.04 1996		

4

BI tar forbehold om endringer i timeplanen.

5 Reglementer

Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen	78
Eksamensforskrifter ved BI Senter for lederutdanning	82
Opptaksforskrifter for Master of Management	86

Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen

Vedtatt av Stiftelsens styre den 16. desember 1994

Titler

§ 1. Titler

BI Stiftelsen (heretter kalt BI) tildeler følgende titler:

- Siviløkonom BI
- Master of Business Administration (MBA)
- Executive Master of Business Administration (Exec. MBA)
- Master of Science (M.Sc.)
- Master of Management
- Bedriftsøkonom BI
- Diplomøkonom BI
- Høyskolekandidat BI
- Markedskandidat BI/NMH
- Reiselivskandidat BI
- Bankkandidat BI/BA
- Forvaltningskandidat BI
- Diplommarkedsfører BI/NMH
- SivilMarkedsfører NMH
- DiplomEksportøkonom NMH
- Revisor * 1)
- Eiendomsmegler * 2)
- Fondsmegler * 3)

5

Titlene oppnås ved å fullføre de studieplaner og tilfredsstille de karakterkrav som Høyskolerådet til enhver tid bestemmer for den enkelte tittel.

- * 1) Studentene tildeles vitnemål for bestått revisoreksamen BI. Etter 2 års praksis kan Kredittilsynet tildele tittelen Registrert Revisor.
- * 2) Studentene tildeles vitnemål for bestått eiendomsmeglereksamen. Etter 2 års praksis kan Kredittilsynet tildele tittelen statsautorisert eiendomsmegler.
- * 3) Studentene tildeles vitnemål for bestått fondsmeglereksamen BA. Etter 3 års praksis kan Kredittilsynet tildele tittelen Fondsmegler.

Studentens undersøkelses- og opplysningsplikt

§ 2. Undersøkelses- og opplysningsplikt

Enhver student plikter å sette seg inn i gjeldende reglementer og forskrifter for BI og sitt respektive studium. Videre plikter studenten å sette seg inn i studieplaner, eksamensplaner, rutiner for eksamenspåmelding og nødvendige forutsetninger for å gå opp til eksamen. Studenten skal bruke de skjemaene og formularene som er utarbeidet for de ulike formål.

Når det gjelder offentlig godkjenning av de enkelte studier og offentlig studiefinansiering, vises det til forskriftene for de enkelte studietilbudene.

Opptak

§ 3.1. Søknad om opptak og registrering som student

Opptak til BIs ulike studietilbud skjer i henhold til egne opptaksforskrifter.

En søker som får tilbud om studieplass ved BI, må innen angitt frist returnere en studiekontrakt i undertegnet stand hvor det bekreftes at han/hun aksepterer den tilbudte studieplassen. Ved slik aksept, er søkeren med bindende virkning registrert som student ved BI, med de økonomiske forpliktelser dette medfører. (Jfr. § 4.1.)

Det gis likevel anledning til å trekke seg fra studieplassen dersom melding om dette gis i rekommandert brev, som må være BI ihende innen de frister som fremgår av kontrakten. (Jfr. § 6.1.)

§ 3.2. Bytte av studium

Det gis anledning til overgang til annet studium innenfor BI. Opptak ved overgang til annet studium skjer i henhold til gjeldende opptaksforskrifter.

§ 3.3. Klage på opptak

Klage på opptak fremsettes ovenfor en særskilt nemd oppnevnt av Stiftelsens styre.

Studieavgift

§ 4.1. Studieavgift

Når en søker er registrert som student, er han/hun økonomisk forpliktet til å betale studieavgift for normert studietid på det aktuelle studium, med mindre han/hun melder seg ut av studiet. (Jfr. § 6.1.)

Normert studietid for det enkelte studium, samt frist for fullføring av studiet, er oppgitt i separate forskrifter for de ulike studietilbudene.

Studenten må betale studieavgift for normert studietid selv om han/hun gjennomfører studiet på kortere tid enn normert.

Bestemmelser vedrørende innpassing av enkelteksamener mellom BIs studietilbud tas inn i forskriftene for de ulike studietilbudene.

Studenter som innvilges fritak for eksamen på et av BIs studietilbud på grunnlag av eksamener avlagt ved andre institusjoner, innrømmes ikke reduksjon i studieavgiften.

Vitnemål utstedes først når studentens økonomiske forpliktelser overfor BI Stiftelsen er innfridd i henhold til inngått kontrakt.

§ 4.2. Rett til studieplass og eksamen

Manglende betaling av studieavgift kan medføre tap av studieplass og tap av rett til å fremstille seg til eksamen. Beslutning om tap av studieplass og/eller rett til å fremstille seg til eksamen fattes av den øverste administrative myndighet for et studium. Ankeinstans er Stiftelsens høyskoledirektør.

Eksamen og vitnemål

§ 5.1. Eksamen

Det arrangeres eksamen i kurs og emneområder i henhold til de til enhver tid gjeldende studieplaner fastsatt av Høyskolerådet.

§ 5.2. Karakterer

Bestemmelser om karaktersetting, karakterskala og karakterkrav til vitnemål vedtas av Høyskolerådet og inntas i separate forskrifter for de ulike studietilbud.

§ 5.3. Fritak for eksamen

BI kan på grunnlag av søknad gi fritak for eksamen på grunnlag av eksamener avlagt ved andre høyskoler eller universiteter.

Fritak for eksamen i de ulike studietilbudene vedtas av Høyskolerådet etter fremlegg fra den aktuelle studieadministrative enhet og anbefaling fra det faglige institutt som eksamen hører under.

§ 5.4. Kontinuasjon

Kontinuasjonsordning for enkelteksamener vedtas av Høyskolerådet og tas inn i separate eksamensforskrifter for de ulike studietilbudene.

Kontinuasjoner baseres på det til enhver tid gjeldende pensum for det aktuelle kurs eller emneområde.

§ 5.5. Sensur

Sensurering av eksamensoppgaver skjer ordinært ved to uavhengige sensorbedømmelser, hvorav den ene er foretatt av en sensor som ikke har fast tilknytning til BI.

Det er adgang til å gi ulike deler av eksamen spesielle vektorer.

Høyskolerådet kan vedta andre former for sensur der dette er hensiktsmessig.

§ 5.6. Klage på eksamen

Begrunnet klage på sensur fremmes skriftlig innen to uker etter sluttdato for sensur for angjeldende eksamensperiode.

Krav om ny sensur skal fremsettes skriftlig og sendes rekommandert innen en uke etter at kandidaten har fått svar på sin opprinnelige klage. Ny sensur er endelig.

Resultatet ved muntlig eksamen er endelig og kan ikke påklages.

§ 5.7. Ordensbestemmelser

Bestemmelser om eksamensfremmøte, trekk før og under eksamen, samt betalingsbetingelser knyttet til eksamen og kontinuasjon vedtas av Høyskolerådet og tas inn i separate forskrifter for det enkelte studietilbud.

Bestemmelser vedrørende atferd under eksamen, trekk under eksamen, tillatte hjelpemidler og ulike praktiske forordninger er tatt inn i eget Eksamensordensreglement for BI Stiftelsen.

§ 5.8. Vitnemål

Etter avsluttet studium innenfor de karakterkrav som er fastsatt i eksamensforskriftene for de ulike studietilbudene, utstedes et avgangsvitnemål som viser at kandidaten har oppfylt de krav som stilles for angjeldende studium, og hvilke karakterer kandidaten har oppnådd på de foreskrevne eksamener. Avgangsvitnemålet signeres av Stiftelsens rektor og øverste administrative myndighet for angjeldende studium, eller den han/hun bemyndiger. (Jfr. § 4.1., siste ledd.)

Utmelding, studieavbrudd og permisjon

§ 6.1. Utmelding og studieavbrudd

Dersom en student ønsker å trekke seg fra sin studieplass underveis i studiet, kan utmelding skje innenfor den tidsfrist som fremgår av forskrifter for det enkelte studium. Utmelding må skje i rekommandert sending til BI innenfor gjeldende tidsfrist. Først da vil studenten bli registrert som sluttet og være fri for videre betalingsforpliktelser.

Dersom spesielle, tungtveiende grunner tilsier det, for eksempel alvorlig sykdom, kan en student melde seg ut av studiet i løpet av studieåret og bli fri for videre betalingsforpliktelser. Utmelding må dokumenteres med legeerklæring eller annen relevant dokumentasjon, og sendes i rekommandert brev til BI som på grunnlag av den ovennevnte dokumentasjon avgjør om det er god nok grunn for utmelding eller ikke. Studenter som har meldt seg ut av et studium, må søke om opptak på nytt dersom de ønsker å gjenoppta studiet på et senere tidspunkt.

§ 6.2. Permisjon

Studentene kan etter søknad gis adgang til inntil ett års permisjon (studieopphold) i løpet av studietiden i forbindelse med avtjening av førstegangstjeneste eller ved langvarig sykdom.

Ved svangerskap kan kvinnelige studenter få innvilget permisjon (studieopphold) fra studiet med inntil ett år pr. svangerskap.

Søknad om permisjon må sendes i rekommandert brev til BI.

Etter endt permisjon vil vedkommende automatisk bli tatt opp igjen på studiet, med mindre han/hun har meldt seg ut av studiet i henhold til bestemmelsene i § 6.1.

I permisjonstiden har studenten rett til å gå opp til kontinuasjonseksamener. Studenten må i slike tilfeller selv påse at han/hun blir oppmeldt til eksamen i rett tid.

Disiplinærbestemmelser

§ 7. Disiplinærbestemmelser

En student som har gjort seg skyldig i grovt brudd på de bestemmelsene som gjelder ved BI, eller som har utvist uverdige atferd som skader eller er egnet til å skade BIs allmenne omdømme, kan idømmes disiplinærstraff.

Stiftelsens styre kan med 2/3 flertall beslutte å utvise en student for en viss tid eller for alltid. Vedtaket kan påklages til en klagenemnd oppnevnt av Stiftelsens styre.

Endringer

§ 8. Endringer

BI har til enhver tid rett til å iverksette endringer i bestemmelser som gjelder for Stiftelsen, herunder rett til å endre studieopplegg, tid og sted for undervisning, lærerkrefter, studieavgift. m.m., og å fravike opplysninger gitt i de ulike publikasjoner fra enhetene innenfor BI.

Endringer i studieavgifter skal godkjennes av Stiftelsens styre.

Endringer i reglementer og forskrifter skal godkjennes av Stiftelsens styre, eller det organ styret bemyndiger.

Endringer i studieplaner skal godkjennes av Høyskolerådet eller det organ Høyskolerådet bemyndiger.

Endringene skal gjøres kjent for studentene så raskt som mulig og på en hensiktsmessig måte.

Eksamensforskrifter

BI Senter for lederutdanning

Eksamen og vitnemål

§1.1 Eksamensformer

Følgende eksamensformer kan benyttes:

- Skriftlig eksamen på inntil fem timer.
- Flervalgseksamen på inntil tre timer.
- Hjemmeksamen over 72 timer.

Løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.

- Fagoppgave.

Løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.

- Prosjektarbeid over ett eller flere semestre.

Løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.

- Case.
- Muntlig eksamen.

Eksamensform og tillatte hjelpemidler til eksamen står beskrevet i kursbeskrivelsen for hvert enkelt kurs.

Etter søknad kan kandidaten få arrangert muntlig eksamen i stedet for skriftlig eksamen når spesielle tungtveiende grunner tilsier dette.

§1.2 Karakterer

Karakterskalaen 1.0, 1.1, 1.2 osv. til 6.0 benyttes med 1.0 som beste karakter. Dårligste karakter som ordinært godkjennes for bestått enkeltseksamen er 4.0. Karakterskalaen ved enkeltseksamen er således:

- 1.0 - 1.5 Særdeles godt
- 1.6 - 2.5 Meget godt
- 2.6 - 3.2 Godt
- 3.3 - 4.0 Nokså godt
- 4.1 - 6.0 Ikke bestått

Kandidaten får ikke oppgitt tallkarakteren ved ikke bestått eksamen. Nærmere regler for innskrenket bruk av karakterskala eller bruk av karakteren bestått/ikke bestått kan vedtas av Høyskolerådet.

Hovedkarakteren for avsluttet studium fastsettes med to desimalers nøyaktighet, og må ikke være dårligere enn 3.25 for å få tildelt tittel. For å få tildelt tittelen høyskolekandidat må hovedkarakter på bedriftsøkonomstudiet og høyskolekandidatstudiet hver for seg være 3.25 eller bedre. For å få tildelt tittelen diplomøkonom, må hovedkarakter på bedriftsøkonomstudiet, høyskolekandidatstudiet og diplomøkonomstudiet hver for seg være 3.25 eller bedre. På vitnemålet vil karakterintervallene for hovedkarakteren være:

1.00 - 1.75	Særdeles godt
1.76 - 2.50	Meget godt
2.51 - 3.25	Godt

Hovedkarakter vil normalt ikke bli gitt dersom mer enn 20% av det normerte antall vekttall for gjeldende studium er godkjent fra andre undervisningsinstitusjoner.

§1.3 Fritak for eksamen

Søknad om fritak fag-for-fag kan fremmes av studenter som er tatt opp på det aktuelle studium. Samme fritak kan ikke benyttes mer enn en gang i studiemodellen. Det innvilges ikke fritak utover 35 vekttall i diplomøkonomstudiet.

§1.4 Forlenget tid til eksamen

Studenter som mener de har rett til forlenget tid til eksamen og kan dokumentere dette, skal sende skriftlig søknad til studiestedet innen uke 17 i vårsemesteret og innen uke 46 i høstsemesteret.

§1.5 Kontinuasjon

Kandidaten kan avlegge ny prøve i etterfølgende semestre hvor tilsvarende eksamen avholdes. I spesielle tilfelle og etter særskilt søknad kan kandidaten få avholdt ekstraordinær eksamen forutsatt at han selv betaler alle kostnader vedrørende oppgaveutarbeidelse, praktiske arrangementer og sensur.

Beste resultat gjøres gjeldende.

Alle eksamener baserer seg på det til enhver tid gjeldende pensum. I kurs som endrer kurskode avholdes

en -1- kontinuasjonseksamen i påfølgende semester.

Når et kurs innenfor et studium utgår og erstattes av et helt nytt kurs, avholdes normalt to - 2 - kontinuasjonseksamener, en i hvert av de to påfølgende semestre.

Eventuelle unntak og avvik fra ovenstående besluttet av Undervisningsutvalget.

§1.6 Klage på sensur

Forskrifter for begrunnelse og klage på sensur følger Forvaltningslovens regler.

Samtidig med offentliggjøring av sensur gjøres sensorveiledning for den aktuelle eksamen kjent for kandidatene. Dette, sammen med gjenpart av besvarelse som kandidaten får ved avslutning av enhver eksamen, tjener normalt som begrunnelse for sensur i henhold til gjeldende regler.

Klage må være mottatt av studiestedet senest to - 2 - uker etter at resultatet er offentliggjort. Klageren må skriftlig begrunne hvilke forhold som etter hans/hennes mening tilsier at resultatet er feil. Sensorene besvarer klagen skriftlig eller muntlig. Opprettholder studenten klagen, må han/hun gi beskjed om dette i rekommandert sending senest en - 1 - uke etter at begrunnelsen er meddelt klageren.

Bl Stiftelsens rektor eller den han bemyndiger nedsetter klagenemnd bestående av to personer som foretar omsensur. For at det skal fastsettes ny sensur, må klagenemnda finne at den opprinnelig fastsatte karakter skal endres med minst 3/10 etter gjeldende karakterskala. For eksamener med karakteren Bestått/Ikke Bestått må klagenemnda finne at misforholdet er så påtagelig at karakteren endres. Ny sensur er endelig.

Gjelder klagen formelle feil, må klageren angi hvilken feil han/hun mener å være utsatt for. Slike klager fremsettes overfor Bl Stiftelsens høyskoledirektør med Bl Stiftelsens Styre som ankeinstans.

§2 Ordensbestemmelser

- 2.1 Kandidaten kan kun fremstille seg til eksamen i kurs hvor han/hun er skriftlig oppmeldt og hvor eksamensavgift er betalt.

- 2.2 Kandidater som har fått innvilget forlenget tid til eksamen, har mottatt en skriftlig bekreftelse om dette som skal fremlegges på eksamen.
Kandidater med forlenget tid må møte 20 minutter før eksamen starter.
- 2.3 Kandidaten skal være på plass i eksamenslokalet senest 10 minutter før eksamen starter.
- 2.4 Kandidaten må ha med gyldig legitimasjon (studiekort, førerkort, pass). Kandidaten kan ellers vises bort fra eksamen. Medbrakte vesker etc. settes på anvist plass.
- 2.5 Eksamenssettets forside inneholder opplysninger om hva settet inneholder av oppgaver og vedlegg. Kandidaten skal kontrollere at disse opplysningene stemmer overens med det utleverte oppgavesettet.
- 2.6 Kandidaten kan ikke benytte andre hjelpemidler enn de som er angitt i kursbeskrivelsen for det enkelte kurs. Det er kandidatens plikt å orientere seg om hvilke hjelpemidler som er tillatt. Kandidatene kan ikke låne hverandres hjelpemidler. Bruk av ikke tillatte hjelpemidler er å anse som fusk.
- 2.7 Dersom en kandidat gripes i fusk eller forsøk på fusk, blir saken innberettet til Stiftelsens høyskoledirektør, som i hvert enkelt tilfelle tar stilling til eventuell reaksjon. Normal reaksjon er annullering av alle innleverte eksamensbesvarelser i det aktuelle semester. Høyskoledirektørens vurdering av om fusk er begått kan ankes inn for Høyskolerådet. Høyskoledirektørens avgjørelse når det gjelder reaksjonsform (straffeutmåling) kan ankes inn for Stiftelsens styre.
- 2.8 Kandidaten skal kun benytte de kladdark og innføringsark som utdeles av eksamensinspektørene. Hvert innføringsark skal fylles ut komplett med kandidatens registreringsnummer, kurskode, eksamenssted og sidenummerering. Ved ordinære skriftlige eksamener kan blyant ikke benyttes til innføring. Dette gjelder ikke flervalgseksamener hvor det skal benyttes optisk leser ved sensurering. Innlevert kladd godtas ikke som besvarelse.
- 2.9 Kandidater som ønsker å trekke seg fra eksamen etter at oppgaven er utdelt, kan ikke forlate lokalet før en - 1 - time er gått og fremmøtelisten er signert.
- 2.10 Når kandidaten ønsker å forlate eksamenslokalet midlertidig, skal en av inspektørene varsles. Kandidaten blir sittende inntil inspektøren har gitt klarsignal. Ingen kan forlate eksamenslokalet før etter en - 1 - time etter eksamensstart (med unntak for sykdom e.l.).
- 2.11 Når kandidaten har pause utenfor eksamenslokalet, plikter han/hun å rette seg etter inspektørens anvisninger. Pausen bør ikke være i mer enn fem minutter. Kandidaten skal ikke snakke med andre kandidater, forlate eksamenslokalets nærmeste omgivelser eller anvende telefon.
- 2.12 Kandidater som ikke møter eller trekker seg fra eksamen, må betale ny eksamensavgift ved neste eksamenspåmelding. Dette gjelder ikke dersom kandidaten kan dokumentere gyldig fravær.

Spesielt for Master of Management

Eksamensavgift er inkl. i kursavgiften. Deltakerne blir kollektivt påmeldt til første ordinære eksamen og må selv si fra om den ikke ønsker å delta senest 4 uker før eksamen. Deltakerne kan gå

opp til neste ordinære eksamen uten ekstra kostnader. For å ta eksamen 2 år etter ordinær eksamen, kreves eksamensavgift pr. vekttall tilsvarende BI Stiftelsens avgift. Fullføringsfristen for ett program er to år. Man kan altså gå opp til eksamen inntil to ganger etter den ordinære eksamen. Utover disse to årene må man gå programmet på nytt med fulle eksamensavgifter.

Deltakerne kan ta eksamen på en av BI Høyskolene etter spesielle avtaler.

Vitnemål for et Management Program tildeles når alle eksamener er bestått og alle økonomiske forpliktelser overfor BI er oppfylt.

Deltakere som ikke ønsker å avlegge eksamen vil bli tildelt deltakerbevis dersom de er tilstede ved minst 3/4 av undervisningen.

Vitnemål for Master of Management tildeles når alle eksamener er bestått, snittkarakteren er under 3,25 og alle økonomiske forpliktelser overfor BI er oppfylt.

Forøvrig gjelder BI Stiftelsens ordinære eksamensreglement som vist over.

Opptaksforskrifter

for Master of Management/Management Program (Godkjent i Høyskolerådet 21.02.95)

Master of Management er et 40-vektalls studium som består av tre Management Programmer og et Intensivprogram, hver på 10 vektall. Normert studietid er 4 år på deltid. Opptaksforeskriftene er delt opp i opptakskrav for Master of Management studiet og opptaksforeskrift for et Management Program.

1. Opptakskrav til Master of Management

1.1. Formalkompetanse og yrkeserfaring

En søker som søker seg inn på hele Master of Management studiet må ha 3 års høyere utdanning, fortrinnsvis 60 NKU-godkjente vektall fra høyskole/universitetet hvorav minst 30 av vektallene går inn i en offentlig godkjent grad eller eksamen. Det settes også krav til minimum 4 år relevant yrkeserfaring hvorav 1 år sammenhengende og 2 anbefalingsbrev.

1.2. Dispensasjon fra formalkompetansekrav

Det gis anledning til å søke dispensasjon for kravet om 60 høyskolevektall i særskilte tilfeller på bakgrunn av lang relevant arbeidslivserfaring og personlig egenskaper oppad begrenset til 10% av deltakerne. Søkerne vurderes av en særskilt opptaksgruppe som foretar en vurdering på utdanning fra høyskole/universitet etter videregående skole.

Det vil årlig bli fastsatt et karakterkrav ved inntak til det avsluttende Intensivprogram. Gjennomsnittskarakter fra tidligere Management Program vil bli lagt til grunn ved opptak

2. Opptakskrav til de enkelte Management Program

2.1. Formalkompetanse og yrkeserfaring

3 års utdanning (60 vektall) fra høyskole/universitet og minimum 4 års relevant yrkeserfaring hvorav 1 år sammenhengende. Relevant yrkeserfaring kan kompensere for manglende formalkompetanse og opptak blir da gitt på grunnlag av en helhetsvurdering av søker m.h.t. yrkeserfaring og formalkompetanse. I tvilstilfeller tas hensyn til vurderingen fra den fagansvarlige for det enkelte program, eksempelvis kreves et minimum av økonomisk bakgrunn for enkelte programmer.

3. Fritak for inntil ett Management Program i Master of Management studiet.

Søkere med gradsrettede studier av minst 4 års varighet eller tilsvarende, gis mulighet for å søke fritak for inntil ett Management Program i Master of Management studiet. Dette må skje skriftlig i brev form med vedlagte vitnemål og attester. Anmodning om fritak blir behandlet av oppnevnt opptakskomiteé.

Eksempler på 4-årig gradsrettet studier:

- Sivilingeniør
- Cand. mag.
- Siviløkonom

Det gis fritak for maksimalt 10 vektall i studiet, uansett tidligere utdanning.

7 Bls vitenskapelige personale

Bls vitenskapelige personale pr. 31.08.1995..... 88

BIs vitenskapelige personale

pr. 31.08.95

Rektor, Leif Frode Onarheim
Prorektor, Professor Rune Sørensen

INSTITUTTER

Institutt for økonomi

Instituttssjef professor Pål E. Korsvold

Institutt for organisasjon og ledelse

Instituttssjef professor Jan Grund

Institutt for strategi, historie og språk

Instituttssjef professor Torbjørn Sirevåg

Institutt for markedsføring og logistikk

Instituttssjef førsteamanuensis Carl Arthur Solberg

Norges Markedshøyskole

Rektor, professor Johan L. Olaisen

6

DEANS - PROGRAMDIREKTØRER

Dean of Graduate Studies

Professor Øyvind Bøhren

Dean of Executive School

Førsteamanuensis Bjørn Hennestad

Programdirektør MBA

Studierektor Hermann Kopp

Dean of Doctoral Programs

Professor Fred Wenstøp

Professorer

Andersen, Erling (II) - Informasjonssystemer/ Prosjektledelse

Cand.oecon. 1966 - Universitetet i Oslo

Andersen, Svein S. - Organisasjonsteori/ Petroleumsøkonomi /Euromanagement

Ph.D. 1986 - Stanford University, USA

Mag.art. 1980 - Universitetet i Oslo

Asbjørnsen, Odd A. (II) - Petroleumsøkonomi

Dr. techn. 1962 - Norges tekniske høgskole
Sivilingeniør 1955 - Norges tekniske høgskole

Bahnsen, Paul - Regnskap/Revisjon

Ph.D. 1987 - University of Utah

MBA 1982 - Indiana University

BA 1979 - Augustana College, South Dakota

Bailey, Andrew D. jr. (II) - Regnskap/Revisjon

CPA, CMA, CIA, CFE

Ph.D. 1971 - Ohio State University

M.S. 1966 - University of Minnesota

BSB 1964 - University of Minnesota

Bjørnland, Dag (II) - Logistikk

Cand. oecon 1961 - Universitetet i Oslo

Bøhren, Øyvind - Finans

Licentiatgrad i bedriftsøkonomi 1978 - Norges Handels-
høyskole

Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1976 - Norges
Handelshøyskole

Miljøvernstudium 1974 - Norges tekniske høgskole

Siviløkonom 1973 - Norges Handelshøyskole

Clark, Robert A. - Fulbrightstipendiat - Finans

Ph.D. 1989 - Purdue University

MBA 1983 - University of Maine at Orono

BS 1977 - University of Maine at Orono

BA 1976 - University of Maine at Orono

Eliassen, Kjell A. - Euromanagement

Cand.polit. 1971 - Universitetet i Bergen

Føllesdal, Andreas (II) - Etikk/Politisk filosofi

Ph.D. 1991 - Harvard University

AM 1986 - Harvard University

Mag. art. 1981 - Universitetet i Oslo

Gjems-Onstad, Ole - Skatterett

Dr.juris 1984 - Universitetet i Oslo

Lic. jur. 1980 - Universitetet i Oslo

Cand.jur. 1979 - Universitetet i Oslo

Gripsrud, Geir - Markedsføring

Cand.oecon. 1971 - Universitetet i Oslo

Grund, Jan - Helseledelse

Cand.oecon. 1972 - Universitetet i Oslo

Grøholt Knut (II) - Offentlig ledelse

Ph.D. 1974 - University of Texas

Lic. oecon 1972 - St. Gallen

Heide, Jan B. (II) - Markedsføring

Ph.D. 1987 - University of Wisconsin

MBA 1982 - University of Wisconsin

Siviløkonom 1981 - Handelshøyskolen BI

Hersoug, Tor (II) - Samfunnsøkonomi

Dr.philos. 1985 - Universitetet i Oslo

Lic.philos. 1980 - Universitetet i Oslo

Cand.oecon. 1971 - Universitetet i Oslo

Hervik, Arild - Næringsutvikling

Cand. oecon 1975 - Universitetet i Oslo

Holme, Ingar (II) - Metode

Dr. philos. 1982 - Universitetet i Oslo

Cand. act. & real 1968 - Universitetet i Oslo

Høyer, Rolf - Informasjonsledelse

Tekn. dr. 1974 - Kungliga Tekniska Hogskolan, Stockholm (KTH)

Lic.techn. 1973 - Norges tekniske høgskole

Sivilingeniør 1960 - Norges tekniske høgskole

Isachsen, Arne Jon - Samfunnsøkonomi

Ph.D. 1975 - Stanford University, USA

MA 1973 - Stanford University, USA

Siviløkonom 1969 - Norges Handelshøyskole

Jessen, Svein Arne - Prosjektledelse

Ph.D. 1990 - Brunel University, England

Cand.real. 1970 - Universitetet i Oslo

Joynt, Patrick (permisjon) - Ledelse

Ph.D. 1979 - Brunel University, England

MSc 1963 - University of Wisconsin, USA

Kaufmann, Geir (tiltrer 1.8.95) - Ledelse

Dr. philos 1975 - Universitetet i Bergen

Cand. psychol 1970 - Universitetet i Oslo

Korsvold, Pål E. - Finans

DBA 1970 - Indiana University, USA

MBA 1966 - Indiana University, USA

BBA 1964 - Clarkson College of Technology, USA

Kraft, Pål (II) - Samfunnskontakt og informasjon

Dr. philos 1991 - Universitetet i Bergen

Cand. odont. 1985 - Universitetet i Oslo

Cand. sociol 1984 - Universitetet i Oslo

Kruger, Mark - Strategi

DBA 1983 - Graduate School of Business Administration, Harvard University

MA 1970 - University of California at Berkeley

MS 1969 - Massachusetts Institute of Technology

BA 1968 - University of Massachusetts at Amherst

Kristianslund, Ivar (II) - Metode

Ph.D. 1972 - Michigan State University

Dr. scient. 1963 - Norges Landbrukshøgskole

Exam. oecon. 1962 - Universitetet i Oslo

Sivilagronom 1959 - Norges Landbrukshøgskole

Landeros, Robert - Logistikk

Ph.D. 1988 - Michigan State University

BS 1978 - Pepperdine University

Lane, Jan Erik (II) - Offentlig ledelse

Fil. lic. 1973 - Universitetet i Umeå

MA 1972 - Universitetet i Umeå

BA 1967 - Universitetet i Umeå

Lange, Even - Økonomisk historie

Dr.philos. 1987 - Universitetet i Oslo

Cand.philol. 1974 - Universitetet i Oslo

Langeland, Tore (II) - Metode

Ph.D. 1980 - University of Wisconsin

MBA 1979

Cand. real. 1973 - Universitetet i Oslo

Lereim, Jon (II) - Ledelse/Prosjektledelse

ME 1978 - McMaster University

Sivilingeniør 1974 - Norges tekniske høgskole

Mork, Knut Anton (80% permisjon) - Samfunns-økonomi

Ph.D. 1977 - Massachusetts Institute of Technology, USA

Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1974 - Norges Handelshøyskole

Siviløkonom 1972 - Norges Handelshøyskole

Moxnes, Paul - Organisasjonspsykologi

Dr.philos. 1979 - Universitetet i Tromsø

Godkjent psykolog 1975

Cand. psychol. 1970 - Universitetet i Oslo

Ness, Reiar (II) - Strategi

Ph.D. 1984 - Stanford University, USA

MSc. 1977 - Stanford University, USA

Siviløkonom 1972 - Handelshøyskolen BI

Nordvik, Helge W. (II) - Strategi

MSc. i økonomisk historie 1969 - London School of Economics and Political Science

Siviløkonom 1966 - Norges Handelshøyskole

Nore, Petter (II) - Petroleumsøkonomi

MSc. 1973 - London School of Economics and Political Science

PhD. 1979 - Thames University

Noreng, Øystein - Petroleumsøkonomi

Docteur de recherches politiques 1972 - L'Université de Paris

Mag. art. 1967 - Universitetet i Oslo

Nyström, Harry (II) - Markedsføring

Economie dr. 1970 - Handelshogskolan i Stockholm

MA 1965 - Handelshogskolan i Stockholm

Siviløkonom 1963 - Handelshogskolan i Stockholm

Olaisen, Johan L. - Informasjonsledelse

Cand. scient. 1985 - Universitetet i Oslo

Ph.D. 1984 - University of California, Berkeley, USA

Cand. philol. 1979 - Universitetet i Trondheim

Bibliotekar 1979 - Statens bibliotek- og informasjonshøgskole

Olsen, Øystein (II) - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon. 1977 - Universitetet i Oslo

Ottesen Otto (II) - Markedsføring

Dr. merc. 1973 - Handelshøyskolen i København

Lic. merc. 1968 - Handelshøyskolen i København

Cand. merc. 1959 - Handelshøyskolen i København

Persson, Kurt Göran - Logistikk

Tekn. lic. 1972 - Tekniska Hogskolan i Lund

Civilingeniør 1967 - Tekniska Hogskolan i Lund

Randers, Jørgen (permisjon) - Samfunnsøkonomi

Ph.D. 1973 - Massachusetts Institute of Technology, USA

Cand.real 1969 - Universitetet i Oslo

Ruud, T. Flemming - Regnskap/Revisjon

Ph.D. 1988 - University of Utah

Statsautorisert revisor 1982

Høyere Revisoreksamen 1981 - Norges Handelshøyskole

Schweikart James - Regnskap/Revisjon

CPA

Ph.D. 1984 - Indiana University

Sirevåg, Torbjørn - Språk, engelsk

Dr.philos. 1977 - Universitetet i Oslo

Cand.philol. 1963 - Universitetet i Oslo

Skånland, Hermod (II) - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon 1951 - Universitetet i Oslo

Skaar, Arvid Aage - Skatterett

Dr.juris 1991 - Universitetet i Oslo

Cand.jur. 1976 - Universitetet i Oslo

Sohlberg, Ragnhild (II) - Strategi

Ph.D. 1980 - Rand Graduate School, California

MA 1974 - University of Wisconsin

BA. 1973 - University of Wisconsin

Spilling, Olav R - Næringsutvikling

Sivilingeniør 1970 - Norges tekniske høgskole

Stabell, Charles B. - Strategi

Ph.D. 1974 - Massachusetts Institute of Technology, USA

MBA 1967 - McGill University, Canada

Sivilingeniør 1965 - Ecole Nationale Supérieure d'Electronique et de Radioélectricité de Grenoble, France

Sti, Arne Dag (permisjon) - Regnskap

Licentiatgrad 1975 - Norges Handelshøyskole

Siviløkonom 1969 - Norges Handelshøyskole

Sørensen, Rune - Offentlig ledelse

Dr.philos. 1986 - Universitetet i Oslo

Cand.polit. 1982 - Universitetet i Oslo

Welch, Lawrence - Markedsføring

Ph.D. 1978 - University of Queensland

MC 1972 - University of New South Wales

BC 1966 - University of New South Wales

Welford, Richard (II) - Bærekraftig ledelse

Ph.D. 1990 - Warwick University

MA 1985 - Trent Polytechnic

BA 1982 - Coventry Polytechnic

Wenstøp, Fred - Strategi /Beslutningsanalyse

Ph.D. 1975 - University of California, Berkeley, USA

Cand. real. 1969 - Universitetet i Oslo

Willums, Jan-Olaf (II) - Bærekraftig ledelse

Dr. scient 1975 - MIT

Diplomingenieur 1971 - ETH

Førsteamanuenser

Amdam, Rolv Petter (II) - Økonomisk historie

Cand.philol. 1985 - Universitetet i Oslo

Andersson, Leif Christer - Markedsføring

Fil.dr. 1982 - Universitetet i Lund

Austvik, Ole Gunnar (II) - Petroleumøkonomi

Master of Public Administration 1989 - Harvard

Cand. oecon. 1980 - Universitetet i Oslo

Bakken, Tore - Ledelse

Mag. art. sosiologi 1980 - Universitetet i Oslo

Bergesen, Helge Ole (II) - Offentlig ledelse

Mag. art. 1972 - Universitetet i Oslo

Berthling-Hansen, Pål - Finans

Ph.D. 1994 - University of Southampton

BB Economics 1989 - University of Southampton

Bjerke, Rune - Markedsføring

Ph.D. Candidate - University of Otago/

Universita Commerciale Luigi Bocconi

MBA 1988 - Erasmus University

BA 1985 - California State University

Brinkmann, Johannes - Ledelse/Etikk

Dr. phil. 1975 - Universitetet i Munster

Mag.art. 1972 - Universitetet i Munster

Brønn, Carl - Strategi

Ph.D. 1990 - Georgia State University

MSc. 1982 - Georgia State University

BSME 1974 - Georgia Institute of Technology

Bråthen, Tore (II) - Jus

Cand. jur. 1982 - Universitetet i Oslo

Bygnes, Kjell - Ledelse

Siviløkonom 1978 - Universitetet i Lund

Campbell, Katherine - Regnskap/Revisjon

Ph.D. Candidate - University of Washington

MSc 1991 - George Mason University
B. Sc. 1987 - University of Maryland
BA 1986 - Boston University

Dzever, Samuel (Permisjon) - Markedsføring

Ph.D. 1992 - University of Strathclyde
Econ. dr. 1987 - Universitetet i Linköping
MA 1984 - University of New South Wales
BA 1983 - University of Newcastle

Fjeldstad, Øystein - Strategi

Ph.D. 1987 - University of Arizona, USA
Siviløkonom 1981 - Norges Handelshøyskole

Friedman, Ken - Markedsføring

Ph.D. 1976 - United States International University
MA 1971 - San Francisco State University
BA 1971 - San Francisco State University

From, Johan - Offentlig ledelse

Cand. polit. 1980 - Universitetet i Bergen

Groth, Brian I. - Språk, engelsk

Cand. philol. 1977 - Universitetet i Oslo

Grønn, Erik - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon. 1979 - Universitetet i Oslo

Hagen, Kåre (II) - Offentlig ledelse

Cand. polit. 1987 - Universitetet i Oslo

Helgesen, Thorolf - Markedsføring

Ekonomie doktor 1977 - Universitetet i Lund
Cand. oecon. 1952 - Universitetet i Oslo

Helleloid, Duane - Strategi

Ph.D. Candidate University of Washington
MSc 1986 - Stanford University
BME & B. Sc. 1984 - University of Minnesota

Hennestad, Bjørn W. - Organisasjonsteori

Dr. oecon 1992 - Norges Handelshøyskole
Cand. sociol. 1977 - Universitetet i Oslo
Siviløkonom 1972 - Handelshøyskolen BI

Høivik, Heidetraut von Weltzien - Språk, tysk/Etikk

Ph.D. 1971 - University of Colorado, USA
MA 1968 - University of Colorado, USA

Johannessen, Finn Erhard (II) - Økonomisk historie

Cand. philol. 1983 - Universitetet i Oslo

Krogh, Georg von (permisjon) - Strategi

Dr. ing. 1990 - Norges tekniske høgskole
Sivilingeniør. 1986 - Norges tekniske høgskole

Krokan, Arne - Informasjonsledelse

Mag. art. 1982 - Universitetet i Oslo

Lai, Linda M. H. - Organisasjonsteori/Ledelse

Dr. oecon 1991 - Norges Handelshøyskole
MSc 1988 - Norges Handelshøyskole

Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Langli, John Christian - Regnskap

Dr. oecon 1993 - Norges Handelshøyskole

Larsen, Tor J. - Informasjonsledelse

Ph.D. 1988 - University of Minnesota, USA
MA 1975 - University of Lancaster, England
Siviløkonom 1971 - Handelshøyskolen BI

Lysø, Knut O. (II) - Metode

Cand. real 1982 - Universitetet i Oslo
Cand. mag. 1975 - Universitetet i Trondheim

Løwendahl, Bente R. - Strategi

Ph.D. 1992 - Wharton School, University of Pennsylvania, USA
Siviløkonom 1986 - Norges Handelshøyskole

Manning, Julian - Samfunnsøkonomi

Ph.D. 1993 - University of Rochester
MA 1992 - University of Rochester
MA 1987 - University of Canterbury, New Zealand
BA. 1986 - University of Canterbury, New Zealand

Mehlum, Jan (II) - Markedsføring/Ledelse

Cand. sociol. 1977 - Universitetet i Oslo

Michalsen, Dag E. - Finans

MBA 1977 - University of Wisconsin, USA
Siviløkonom 1973 - Handelshøyskolen BI
Ingeniøreksamen 1970 - GTI, Gøteborg

Middtun, Atle - Energiledelse

Fil. dr. 1987 - Universitetet i Uppsala
Mag. art. 1979 - Universitetet i Oslo

Myrtveit, Ingunn - Samfunnsøkonomi

Dr. oecon 1995 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Nes, Erik - Markedsføring

Ph.D. 1981 - University of Wisconsin
MBA 1981 - University of Wisconsin
Siviløkonom 1971 - Handelshøyskolen BI

Nilssen, Tore (permisjon) - Samfunnsøkonomi

Dr. oecon. 1991 - Norges Handelshøyskole
Høyere avdelings eksamen 1987 - Norges Handels-
høyskole

Nygaard Arne - Markedsføring

Dr.oecon. 1992 - Norges Handelshøyskole
Høyere avdelings eksamen 1988 - Norges Handels-
høyskole
Siviløkonom 1982 - Handelshøyskolen BI

Olson, Erik - Markedsføring

Ph.D. 1992 - Case Western Reserve University, USA
MBA 1986 - Indiana University, USA
BA 1983 - Augustana College, South Dakota, USA

Ongena, Steven - Samfunnsøkonomi

Ph.D. 1995 - University of Oregon
MA 1988 - University of Alberta
MBA 1986 - Katolieke Universiteit Leuven
Hir, 1985 - Katolieke Universiteit Leuven

Pettersen, Arve (II) - Markedsføring

Dr. ing. 1993 - Norges tekniske høgskole
Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Revang, Øivind - Ledelse

Ekonomie doktor 1985 - Universitetet i Linköping
Siviløkonom 1976 - Handelshøyskolen BI

Roos, Johan (permisjon) - Strategi

Economie dr. 1989 - Handelshogskolan i Stockholm
MSc. 1985 - Sveriges Lantbruksuniversitet, Uppsala

Sagmo, Knut - Finans

Ph.D. 1991 - University of Wisconsin
MBA 1984 - University of Wisconsin
Siviløkonom 1982 - Handelshøyskolen BI

Sannes, Ragnvald - Informasjonsledelse

Siviløkonom 1986 - Handelshøyskolen BI

Selmer, Terje W. L. - Språk - fransk

Cand. philol. 1974 - Universitetet i Oslo

Smith, David - Finans

Ph.D Finance 1992 - Indiana University
BS Economics 1988 - University of Delaware

Solberg, Carl Arthur - Markedsføring

Ph.D. 1994 - University of Strathclyde
Licencié ès sciences économiques 1969 - L'Université de Neuchâtel, Sverts

Stranden, Eldrid Aashaug - Finans/Bankøkonomi

Høyere grads eksamen 1972 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1971 - Norges Handelshøyskole

Sundquist, Åsebrit - Språk, engelsk

Dr. philos. 1984 - Universitetet i Oslo
Cand. philol. 1976 - Universitetet i Oslo

Tellefsen, Brynjulf - Markedsføring

Ph.D. 1977 - Columbia University
M. Phil. 1974 - Columbia University
BA. 1969 - Manchester University

Thjømøe, Hans Mathias - Markedsføring

Siviløkonom 1967 - Handelshøyskolen i Århus
Bedriftsøkonomisk kandidat 1964
- Handelshøyskolen BI

Thue, Lars (II) - Økonomisk historie

Cand. philol. 1977 - Universitetet i Oslo

Trapani, Teresa - Regnskap/Revisjon

Ph.D. 1990 - University of Kansas
MS 1981 - University of Kansas

BS 1978 - University of Colorado

Trondsen, Tor Jarl - Strategi

Ph.D. 1993 - University of Bradford
M.Phil. 1990 - University of Bradford
BA 1961 - University of California

Vale, Bent (II) - Samfunnsøkonomi

Dr. polit. 1992 - Universitetet i Oslo
Cand. oecon 1982 - Universitetet i Oslo

Virum, Helge - Logistikk

Sivilingeniør 1963 - Heriot-Watt University, Edinburgh

Welch, Denice - Personalledelse

Ph.D. 1991 - Monash University
M. Ph. 1985 - Brunel University
BB 1979 - Darling Downs Institute of Advanced Education

Wiig, Roberta - Språk, engelsk

Ph.D. 1985 - University of Washington
MA 1971 - University of Washington
BA 1965 - Grinnell College

Ødegaard, Bernt A. - Finans

Ph.D. 1992 - Graduate School of Industrial Administration, Carnegie Mellon University
MSc. 1989 - Graduate School of Industrial Administration, Carnegie Mellon University
Høyere avdelings eksamen 1987 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1985 - Norges Handelshøyskole

Amanuenser

Benito, Gabriel Robertstad Garcia - Markedsføring

Høyere avdelings eksamen 1992 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1985 - Handelshøyskolen BI

Berg, Morten Emil - Ledelse

Cand. mag. 1978 - Universitetet i Oslo
Diplomeksamen 1971 - IFM, Oslo
Siviløkonom 1969 - Handelshøyskolen BI

Biong, Harald - Strategisk planlegging/Markedsanalyse

Siviløkonom 1966 - Norges Handelshøyskole

Borg, Arild (II) - Strategisk utvikling

Fil. kand. 1977 - Universitetet i Lund
Markedsøkonom DMA 1975 - Norges Markedshøyskole

Brookes, David Edward - Markedsføring

MSc in Management and Business Studies 1981 - University of Warwick
Cand. pharm. Klinisk farmakologi 1978 - Universitetet i Oslo

Diploma in Pharmacology 1962 - Leicester School of Pharmacy

Elstad, Eyvind (permisjon) - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon 1988 - Universitetet i Oslo

Cand. philol. 1981 - Universitetet i Oslo

Foss, Tron - Metode

Cand. real. 1970 - Universitetet i Oslo

Gaspard, Georges D. - Språk, fransk

Cand. philol. 1973 - Universitetet i Oslo

Jahre, Marianne - Logistikk

Lic. oecon 1992 - Chalmers Tekniske Høgskola

Siviløkonom 1988 - Handelshøyskolen BI

Koppang, Haavard - Ledelse/Etikk

Høyere avdelings eksamen 1989 - Norges Handelshøyskole

Sosiologi 1980 - Universitetet i Oslo

Cand. theol. - Universitetet i Oslo

Kunøe, Gorm - Markedsføring

MSc. 1976 - Handelshøyskolen i København

Lippe, Berit von der - Massekommunikasjon

Cand. philol. 1974 - Universitetet i Oslo

Lyngnes, Sølvi - Reiseliv

Cand. philol. 1980 - Universitetet i Trondheim

Schanke, Egil - Språk, tysk

Cand. philol. 1967 - Universitetet i Oslo

Skaldehaug, Espen Roy - Finans

Sivilingenør 1983 - Universitetet i Linköping

DH-kandidat 1981 - Agder Distriktshøgskole

Synnestvedt, Terje - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon. 1991 - Universitetet i Oslo

Syring, Ingvil - Språk, engelsk

Cand. philol. 1972 - Universitetet i Oslo

Sørensen, Tom - Bedriftsøkonomisk analyse

Siviløkonom 1975 - Handelshøyskolen BI

Tangen, Dag - Offentlig ledelse

Cand. polit. 1974 - Universitetet i Oslo

Aakre, Pål - Metode

Bedriftsøkonomisk kandidat 1965 - Handelshøyskolen BI

Aarønæs, Lasse - Markedsføring

Siviløkonom 1977 - Universitat Mannheim

Hovedfagseksamen 1987 - SLHK

Studierektorer

Andersen, Niels Jørgen (II) - Strategi

Sivilingenør 1962 - Danmarks Tekniske Høgskole

Bø, Eirill - Logistikk

Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Christensen, Bo Hjort (II) - Informasjonsledelse

Bedriftsøkonom 1977 - Handelshøyskolen BI

Sivilingenør 1974 - Norges tekniske høgskole

Enger, Finn (II) - Ledelse

Master of Mechanical Engineering 1954 - Purdue

University, USA

Eriksen, Bjørn - Forretningsjus

Cand. jur. 1977 - Universitetet i Oslo

Evensmo, Jan - Metode

Siviløkonom 1978 - Handelshøyskolen BI

Cand. real. 1965 - Universitetet i Oslo

Framnes, Runar - Markedsføring

Siviløkonom 1971 - Norges Handelshøyskole

Faafeng jr., Sverre - Forretningsjus

Cand. jur. 1974 - Universitetet i Oslo

Gottschalk, Petter (II) - Markedsføring

MSc. 1980 - Dartmouth College

Siviløkonom 1975 - Technische Universität

Gravdahl, Anne Bøhmer - Regnskap/Revisjon

Statsautorisert revisor 1986

Registrert revisor 1983 - Handelshøyskolen BI

Høgskolekandidat 1980 - Telemark Distriktshøgskole

Gulden, Bror Petter (permisjon) - Regnskap/

Revisjon

Statsautorisert revisor 1978

Høyere revisorstudium 1977 - Norges Handelshøyskole

Siviløkonom 1974 - Norges Handelshøyskole

Hetland, Per Willy (II) - Ledelse

Ph.D.- student - Ålborg Universitetssenter

Cand. merc. - Flere danske universiteter og høyskoler

Jepsen, Brian - Ledelse

MBA 1991 - Henley the Management College, England

Cand. scient. 1981 - Aarhus Universitet, Danmark

Johnsen, Arne Stokke - Markedsføring

Siviløkonom 1959 - Handelshøyskolen i København

Kaltenborn, Otto - Strategi

Maskiningeniør A 1959 - Norges tekniske høgskole

Kamfjord, Georg - Reiseliv

Mag. Art 1977 - Universitetet i Tromsø

Kildal, Tor S. - Revisjon

Statsautorisert revisor 1990

Registrert revisor 1986

Siviløkonom 1968 - Hochschule St. Gallen, Sveits

Kjærstad, Trond - Ledelse/Organisasjonpsykologi

Cand. psychol. - Universitetet i Oslo

Kopp, Hermann - Markedsføring

Pedagogisk seminar 1968 - Universitetet i Oslo
MBA 1961 - Harvard Graduate School, USA
AB i statsvitenskap 1957 - Harvard College, USA

Løken, Svein A. - Regnskap

Siviløkonom 1970 - Norges Handelshøyskole

Naug, Trygve - Regnskap

Exam. oecon. 1965 - Universitetet i Oslo
Bedriftsøkonomisk kandidat 1961 - Handelshøyskolen BI

Omtvedt, Petter - Logistikk

Mag. art. 1961 - Universitetet i Oslo

Roos, Nils Göran (II) - Strategi

MBA 1989 - Fontainebleau
MSc. (Engineering Physics) 1982 - Chalmers Tekniska Högskola

Schwencke, Hans Robert - Regnskap

Cand. jur. 1992 - Universitetet i Oslo
Statsautorisert revisor 1980
Høyere revisoreksamen 1979 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1977 - Norges Handelshøyskole

Sending, Aage - Regnskap

Siviløkonom 1968 - Norges Handelshøyskole

Sæther, Øivind (II) - Euromanagement

Cand. polit. 1972 - Universitetet i Bergen

Tellefsen, Jan Terje - Regnskap

Cand. jur. 1976 - Universitetet i Oslo
Siviløkonom 1972 - Norges Handelshøyskole

Thompson, Geir (II) - Ledelse

Cand. polit. 1986 - Universitetet i Oslo

Ytterhus, Bjarne E. - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon. 1969 - Universitetet i Oslo

Forskere

Kili, Terje - Økonomisk historie

Cand. philol. 1993 - Universitetet i Oslo

Knutsen, Sverre - Økonomisk historie

Cand. philol. 1990 - Universitetet i Oslo
Bedriftsøkonom 1984 - BI Høgskolene

Rinde, Harald - Økonomisk historie

Cand. philol. - Universitetet i Oslo

Skeie, Jon - Økonomisk historie

Cand. philol. 1992 - Universitetet i Oslo

Sogner, Knut - Økonomisk historie

Cand. philol. 1989, Universitetet i Oslo

Veie, Ellen (permisjon) - Markedsføring

Cand. polit. 1983 - Universitetet i Trondheim

Stipendiater

Andreassen, Tor Wallin - Markedsføring/ Internasjonal økonomi

Master of Science 1994 - Handelshøyskolen BI
Siviløkonom 1981 - Norges Handelshøyskole

Bjønnes, Geir Høidal - Samfunnsøkonomi

Høyere avdelings eksamen 1994 - Norges Handels-
høyskole
Siviløkonom 1992 - Handelshøyskolen BI
Økonomisk-administrativ kandidat 1990 - Østfold
Distriktshøgskole

Blindheim, Trond - Markedskommunikasjon

Cand. sociol. 1984 - Universitetet i Oslo
Diplom markedskommunikasjon 1989 - IFM

Djupvik, Olav A. - Markedsføring

Siviløkonom 1993 - Handelshøyskolen BI

Einarsdottir, Katrin - Ledelse

MSc. - Handelshøyskolen BI

Hansen, Svein Olav - Økonomisk historie

Cand. philol. 1990 - Universitetet i Oslo
Cand. mag. 1987 - Universitetet i Oslo

Haug, Magne - Informasjon og samfunnskontakt

Cand. philol. 1975 - Universitetet i Oslo

Hvidsten, Harald - Strategi

MSc. 1993 - Handelshøyskolen BI

Hærem, Thorvald - Informasjonsledelse

MSc 1993 - Handelshøyskolen BI
Handelsøkonom 1992 - Handelshøyskolen BI

Haanæs, Knut - Strategi

Siviløkonom 1991 - Handelshøyskolen BI

Kuvaas, Bård - Ledelse/Kognitiv psykologi

Siviløkonom 1990 - Handelshøyskolen BI

Norli, Øyvind - Finans

Høyere avdelings eksamen 1994 - Norges Handels-
høyskole
Siviløkonom 1992 - Handelshøyskolen BI

Olsen, Per - Energiledelse

MSc 1994 - Handelshøyskolen BI
Siviløkonom 1992 - Handelshøyskolen BI

Rime, Dagfinn - Samfunnsøkonomi

Predocortal Master of Science 1995 - Handelshøyskolen
BI
Siviløkonom 1995 - Handelshøyskolen BI Bedriftsøkonom
1988 - Handelshøyskolen BI

Rønqvist, Morten - Markedsføring

Høyere avdelings eksamen 1994 - Norge Handels-
høyskole

Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Strønen, Fred - Strategi

MSc 1993 - Handelshøyskolen BI

Forsknings- og undervisningsassistenter

Botnen, Kjersti Benum - Ledelse

Cand. jur. - Universitetet i Oslo

MSc - Handelshøyskolen BI

Carlsen, Arne J. - Beslutningsanalyse

Sivilingeniør 1969 - Norges tekniske høgskole

Digernes, Kjell Egil - Markedsføring

MSc - student 1994 - Handelshøyskolen BI

Diplomøkonom 1994 - BI Høyskolene

Flagstad, Anne W. - Offentlig ledelse

Hovedfagstudent - Universitetet i Oslo

Haffenbrädl, Didrik von - Finans

Siviløkonom 1995 - Handelshøyskolen BI

Kibsgaard Petersen, Dag - Markedsføring

MSc.-student 1994 - Handelshøyskolen BI

Diplomøkonom 1994 - BI Høyskolene

Kristoffersen, Line - Markedsføring

Sivilmarkedsfører 1993 - Norges Markedshøyskole

Diplomeksportøkonom 1992 - Norges Markedshøyskole

Lindestad, Liv Bodil - Markedsføring

MBA 1994 - University of South Carolina

Siviløkonom 1993 - Handelshøyskolen BI

Lorentzen, Bengt G. - Markedsføring

Siviløkonom 1993 - Handelshøyskolen BI

Lastad, Lene - Markedsføring

Siviløkonom 1994 - Handelshøyskolen BI

Lysne, Bjørn - Energiledelse

Master of Science 1995 - Handelshøyskolen BI

Maskiningeniør 1993 - Trondheim Ingeniørhøgskole

Bedriftsøkonom 1994 - BI Trondheim

Løvhøiden, Hugo - Markedsføring

Sivilmarkedsfører 1993 - Norges Markedshøyskole

Olgyai, Peter - Skatterett

Siviløkonom 1993 - Handelshøyskolen BI

Røkaas, Felicia A. - Språk, engelsk

Cand. philol. 1993 - Universitetet i Oslo

Stoltenberg, Lars B. - Energiledelse

Master of Science 1995 - Handelshøyskolen BI

Diplomøkonom 1993 - BI Høyskolene

Tranås, Janneke (permisjon) - Markedsføring

Handelsøkonom 1992 - Oslo Handelshøyskole

Vogt-Svendsen, Annicka - Markedsføring

Siviløkonom 1994 - Handelshøyskolen BI

Wathne, Kenneth - Markedsføring

Master of Science 1994 - Handelshøyskolen BI

Diplomøkonom 1992 - BI Høyskolene

Høyskolelektorer

Ander-Trønsdal, Kerstin (II) - Markedsføring/

Økonomistyring

Siviløkonom 1969 - Handelshøgskolan i Stockholm

Backer, Lars Georg (II) - Bedriftsøkonomi

Siviløkonom 1985 - Handelshøyskolen BI

Bjartveit, Steinar - Ledelse/Organisasjons-
psykologi

Cand. psychol. 1988 - Universitetet i Oslo

Blattner, Emanuel - Bedriftsøkonomi

Siviløkonom 1981 - Universitetet i Fribourg

Borge- Andersen, Carl (II) - Markedsføring

Lektor 1981 - Statens Lærerskole for Handel og Kontor

Siviløkonom 1972 - Handelshøyskolen BI

Bugge, Bjørn - Markedsføring

Siviløkonom 1967 - Norges Handelshøyskole

Cooper, Charles J. - Språk, engelsk

Cand. philol. 1979 - Universitetet i Oslo

BA 1969 - Occidental College

Falck, Elisabeth - Markedsføring/Samfunnsvitenskapelig metode

MBA 1980 - University of Denver

BSBA 1979 - University of Denver

Gjerde, Reidar - Strategi/Markedsføring

MBA 1988 - University of California, Los Angeles

Sivilingeniør 1977 - Norges tekniske høgskole

Goksør, Gro - Markedskommunikasjon

Cand. polit. 1992 - Universitetet i Oslo

Diplom markedskommunikasjon 1981 - IFM

Diplomøkonom 1969 - Handelshøyskolen BI

Gran, Haakon Herman - Ledelse

Cand. merc. 1972 - Handelshøyskolen i København

Hansen, Rune J. - Bedriftsøkonomi

Faglærereksamen 1979 - Statens Lærerskole for

Handel og Kontor

Siviløkonom 1976 - Handelshøyskolen BI

Hanssen, Per Gunnar (II) - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon 1978 - Universitetet i Oslo

Høiland, Hildur (II) - Eiendomsmegling

Statsautorisert eiendomsmegler 1980

Øk. adm.-kandidat 1976 - Økonomisk College Oslo

Høyvarde, Hans Kr. (II) - Regnskap

Statsautorisert revisor 1995

Registrert revisor 1983 - Handelshøyskolen BI

Jacobsen, Per (II) - Bedriftsøkonomi

MBA 1986 - University of Wisconsin

Siviløkonom 1985 - Handelshøyskolen BI

Jørgensen, Erik Tidemann (II) - Organisasjon og ledelse

Diplomøkonom 1986 - Handelshøyskolen BI

Cand. mag. 1983 - SLHK

Knutsen, Geir - Markedsføring

Siviløkonom 1993 - Agder Distrikthøgskole

Kolderup, Erik (II) - Informasjonsledelse

Faglærereksamen 1981 - Statens Lærerskole for Handel og Kontor

Diplomøkonom 1973 - Handelshøyskolen BI

Lauritzen, Pål - Metode

Cand. scient. 1983 - Universitetet i Oslo

Lavik, Stein - Organisasjon og ledelse

Siviløkonom 1976 - Norges Handelshøyskole

Lepsøe, Sigvard C. (II) - Bedriftsøkonomi

Siviløkonom 1968 - Norges Handelshøyskole

Lie, Sverre (II) - Språk, engelsk

Cand. philol. 1977 - Universitetet i Bergen

Lilleberg, Olav - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon 1979 - Universitetet i Oslo

Lund, Svein - Metode/Logistikk

Sivilingeniør 1974 - Norges tekniske høgskole

Lunnan, Erling (II) - Metode

Cand. real 1978 - Universitetet i Trondheim

Løvholt, Thor (II) - Markedsføring

Studier i International Marketing,
Service Management and Public Relations

Messel, Bente - Språk, spansk

Cand. philol. 1984 - Universitetet i Oslo

Mo, Dag Tore - Metode

Sivilingeniør 1985 - Norges tekniske høgskole

Nikolaisen, Per - Metode

Faglærerkompetanse i matematikk

Pedagogisk eksamen 1976 - Statens lærerkurs

Matematikkstudier - Universitetet i Oslo

Nilsen, Svein - Språk, tysk

Cand. philol. 1973 - Universitetet i Oslo

Olsson, Ulf Henning - Metode

Cand. mag. 1981 - Universitetet i Oslo

Cand. scient 1981 - Universitetet i Oslo

Osmundsen, Dag (II) - Bedriftsøkonomi

Cand. jur. 1984 - Universitetet i Bergen

Høyere revisoreksamen 1978 - Norges Handels-
høgskole

Ramberg, Bengt (II) - Markedsføring/Organisasjon og ledelse

Internasjonal markedsføring

MBA 1975 - University of Wisconsin

Siviløkonom 1974 - Handelshøyskolen BI

Rosnes, Sigmund

**Stenehjelm, Janine - Kommunikasjon/
Språk, engelsk**

BA i kommunikasjon 1983 - Pacific Lutheran University

Stephansen, Beverly Arnold - Kommunikasjon

MSc 1985 - Boston University

BBA 1983 - Grove City College, Pennsylvania

Stiklestad, Trond - Markedsføring

Siviløkonom 1990 - Høgskolan i Vaxjö

Strand, Rolf Gunnar - Bedriftsøkonomi

Cand. polit. 1985 - Universitetet i Oslo

Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1974 - Norges
Handelshøyskole

Siviløkonom 1970 - Norges Handelshøyskole

Sætrang, Gunnar - Markedsføring

Diplomstudium i markedskommunikasjon 1986 - IFM

Cand. psychol. 1981 - Universitetet i Oslo

Sønsthagen, Dag (II) - Eiendomsmegling

Cand. jur. - Universitetet i Oslo

Sørli, Bjørn (II) - Bedriftsøkonomi

Registrert revisor 1982

Revisoreksamen 1976

Siviløkonom 1973 - Handelshøyskolen BI

Tollefsen, Tor A - Bedriftsøkonomi

Siv. øk. 1972 - Norges Handelshøyskole

Tveit, Anders - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon. 1989 - Universitetet i Oslo

Undall, Pål - Finans

MBA 1983 - University of North Carolina

BA 1980 - University of Wisconsin

Vardøen, Thor (II) - Språk, engelsk

Cand. philol. 1991 - Universitetet i Oslo

Oversikten over BIs vitenskapelige personale er godkjent
og utgitt av BIs personalavdeling pr. 31.08.1995.

BI

BI Senter for lederutdanning
Karlsborgveien 4
0193 Oslo
Telefon: 22 67 90 00
Telefax: 22 67 91 10